

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ PRO SO ORP PRACHATICE III

Zpracováno v rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Prachatice III,
Reg. číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022876

Datum zpracování:
Říjen 2023

Schválil Řídící výbor MAP dne

Obsah

1	Úvodní slovo	4
2	Co je MAP	5
2.1	Cíle MAP	5
2.2	Co přinese MAP jednotlivým aktérům v území	5
3	Informace o projektu.....	7
4	Analytická část	8
4.1	Základní informace o řešeném území – obce a obyvatelstvo	8
4.1.1	Obce a obyvatelstvo	9
4.2	Charakteristika školství v řešeném území	15
4.2.1	Předškolní vzdělávání	15
4.2.2	Základní vzdělávání.....	19
4.2.3	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v SO ORP Prachatice	23
4.2.4	Základní umělecké vzdělávání	27
4.2.5	Zájmové a neformální vzdělávání.....	28
4.2.6	Další organizace neformálního vzdělávání zabývající se vzděláváním dětí a mládeže:	33
4.2.7	Vývoj počtu pracovníků ve školách a školských zařízení	34
4.2.8	Hospodaření škol	35
4.2.9	Návaznost na dokončené základní vzdělávání	36
4.3	Specifická část analýzy.....	37
4.3.1	Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území	37
4.3.2	Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	39
4.3.3	Východiska pro strategickou část	42
4.3.4	Existující strategické dokumenty v SO ORP Prachatice mající souvislost s oblastí vzdělávání	42
4.3.5	SWOT analýza prioritních oblastí rozvoje v SO ORP Prachatice	43
4.3.6	Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů	47
4.3.7	Problémy ORP – základní pohled dle analytické zprávy PAQ Research	60
5	Strategická část – Strategický rámec priorit MAP do roku 2025.....	63
5.1	Vize	63
5.2	Popis zapojení aktérů	63
5.3	Přehled priorit a cílů MAP	64
5.4	Popis priorit a cílů	66
5.5	Vazba Cílů MAP na Opatření	66
5.6	Prioritizace témat	68

6	Akční plány pro rok 2023, 2024, 2025.....	69
7	Implementační část	70
7.1	Řízení a organizační zajištění MAP	70
7.1.1	Realizační tým MAP	70
7.1.2	Řídící výbor MAP.....	71
7.1.3	Pracovní skupiny MAP	72
7.2	Monitoring a vyhodnocování realizace MAP.....	73
7.3	Partnerství – komunikace a zapojení partnerů a veřejnosti v rámci místního akčního plánování	74
8	Přílohy.....	76

1 Úvodní slovo

Vážení a milí,

cílem aktivit místního akčního plánu ORP Prachatice je od roku 2016 plynulé zvyšování úrovně vzdělávání v mateřských a základních školách s podporou zřizovatelů škol, ředitelů, pedagogů, rodičů, veřejnosti i ostatních partnerů ve vzdělávání. Aktualizovaný dokument „MAP“ na základě podrobně zpracované analýzy je zaměřen na aktuální potřeby školských zařízení a jejich včasnou realizaci. Jsou zde zahrnuty další velmi významné aktivity – rozvoj zájmového a neformálního vzdělávání se zaměřením na potřeby dětí, modernizace a rozvoj aktivit knihoven, rozvoj činností ZUŠ i podpora mezigenerační spolupráce.

Nejvyšším orgánem místního akčního plánu je řídicí výbor, ve kterém aktivně pracují lidé z regionu Prachaticka s perfektními znalostmi a zkušenostmi z oblasti školství a dalšího vzdělávání. Místní akční skupina Šumavsko, která má ty nejlepší zkušenosti s budováním místního partnerství v regionu, je skvělým zpracovatelem projektu. Realizační tým tvoří příjemní, chytří, vzdělaní a legislativně znalí lidé, kteří jsou obdařeni komunikačním darem a dokážou stmelovat kolektiv účastníků řídicího výboru i pracovních skupin.

Školská, zájmová i neformální zařízení se i díky setkávání v rámci vzdělávacích akcí MAP dobře orientují v nových trendech. Na základě získaných informací a zkušeností se je snaží používat při své práci. Pedagogové oceňují nové aktivity a zavádění nových metod v rámci své výuky, které nabízejí aktivity MAP.

Realizace Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání je velkým přínosem pro zřizovatele škol a školám pomáhá při zajišťování čerpání evropských financí pro školská zařízení.

Děkuji všem, kteří aktivně pracují v řídicím výboru a v pracovních skupinách. Jste skvělí, že svůj čas a odbornost věnujete rozvoji školství a mimoškolním aktivitám, které ke vzdělávání dětem napomáhají a rozvíjí jejich osobnost.

RNDr. Jana Krejsová

Předsedkyně Řídicího výboru MAP ORP Prachatice III

2 Co je MAP

Místní akční plán rozvoje vzdělávání (MAP) je produktem spolupráce partnerů v území, stanovuje priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v území na základě místní potřeby a naléhavosti, lokálních přínosů a podloženosti reálnými daty a analýzami z území (evidence based).

MAP je prioritně zaměřen na rozvoj kvalitního inkluzivního vzdělávání dětí a žáků. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání. Tomuto zaměření odpovídá území realizace i výběr partnerů pro realizaci MAP a zaměření sběru dat. Kulturu motivující k maximálnímu úspěchu každého žáka je potřeba rozvíjet i ve spolupráci škol s organizacemi poskytujícími neformální a zájmové vzdělávání tak, aby se využil místní potenciál pro rozšíření příležitostí pro učení se žáků nebo pro sdílení a výměnu dobrých zkušeností mezi pedagogickými a dalšími pracovníky jednotlivých sektorů vzdělávání.

Hlavním přínosem realizace projektu ve výzvě MAP III je udržení, budování a další rozvoj udržitelného systému komunikace mezi aktéry, kteří ovlivňují vzdělávání v území. Vzniklá partnerství napomáhají zkvalitňování vzdělávání zejména v místních mateřských a základních školách, ale také k řízenému rozvoji dalších služeb na podporu vzdělávání dětí a mládeže.

2.1 Cíle MAP

Hlavní cíl MAP

Hlavním cílem MAP je zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání, to znamená společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb a vyhodnocování přínosů spolupráce.

V projektu MAP III je hlavní cíl naplňován realizací těchto aktivit: Rozvoj a aktualizace MAP, Evaluace a monitoring MAP.

2.2 Co přinese MAP jednotlivým aktérům v území

Dětem a žákům:

- motivující, bezpečné, podporující a komunikující prostředí ve školách i mimo školy pro učení se, rozvoj osobnosti a rozvoj osobního potenciálu každého dítěte a žáka;
- snížení šikany a diskriminace ve škole i mimo školu.

Rodičům:

- více informací o příležitostech pro rozvoj dětí nejen ve škole, ale i mimo školu (neformální vzdělávání);
- možnost podpořit školu a větší zapojení do života školy;
- rozvoj kvalitního kariérového poradenství ve školách, které je nezbytným předpokladem pro správné směřování další vzdělávací dráhy žáka;
- platformu pro otevřenou komunikaci.

Ředitelům a učitelům:

- příležitosti pro setkávání ředitelů/učitelů, k vzájemným konzultacím, výměně zkušeností a spolupráci;
- rozvoj spolupráce s rodiči a zapojení rodičů do života školy, podpora škol rodiči;
- možnou místní a komunikativní podporu při organizaci spolupráce s kolegy v místě a při péči o osobní prostor nebo při řešení místních problémů.

Zřizovatelům:

- možnost navázání a rozvoje spolupráce zřizovatelů na území MAP;
- příležitosti pro výměnu zkušeností, možnost vytváření společných postupů a metodik pro řízení škol, - možnost využití dat a informací z MAP pro střednědobé plánování v oblasti vzdělávání (např. financování škol).

Všem aktérům v území:

- zvýšení informovanosti o aktivitách různých subjektů v oblasti vzdělávání v území, spolupráce mezi formálním a neformálním vzděláváním – zvýšení důvěry, otevřenost a inspirace pro ostatní (ukazuje to, co dělají sousedi a ti druzí);
- prohloubení spolupráce s neziskovými subjekty jak v oblasti vzdělávání, tak např. sociální oblasti,
- zohlednění místních potřeb a podpora v místě – vzdělávání zohledňující místní potřeby;
- zlepšení kvality vzdělávání, vzdělávání rozvíjejí kompetence pro osobní a pracovní život.

(zdroj: Postupy zpracování místních akčních plánů III)

3 Informace o projektu

Název projektu: Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Prachatice III

Operační program: Výzkum, vývoj a vzdělávání

Prioritní osa: 3 - Akční plánování v území v prioritní ose 3 OP

Číslo výzvy: Výzva č. 02_20_082

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022876

Realizátor projektu: MAS Šumavsko, z.s., Archiváře Teplého 102, 387 06 Malenice, IČ 26663091, www.massumavsko.cz

Anotace projektu:

Projekt MAP je zaměřen na podporu a udržení společného plánování a sdílení aktivit na území Prachaticka vedoucí ke zlepšení kvality vzdělávání ve školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání včetně organizací neformálního vzdělávání s cílem rozvoje gramotností a klíčových kompetencí dětí a žáků. Součástí bude i podpora aktivit vedoucích k podpoře dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Realizace projektu se řídí POSTUPY ZPRACOVÁNÍ MÍSTNÍCH AKČNÍCH PLÁNŮ.

Harmonogram projektu:

Datum zahájení fyzické realizace projektu: 1. 4. 2022

Datum ukončení fyzické realizace projektu: 30. 11. 2023

Doba trvání (v měsících): 20

Realizační tým projektu:

Hlavní manažer projektu: Mgr. Iveta Kovářová, tel.: 724 004 484, e-mail: kovarova.iveta@massumavsko.cz

Administrativní pracovník projektu: Lucie Pechoušková, tel: 727 895 212, e-mail: pechouskova@massumavsko.cz

Manažer klíčových aktivit: Lucie Pechoušková

Metodik projektu: Mgr. Petra Sandanyová

Odborník /expert

Evaluátor

Zástupce zapojené školy

Vedoucí pracovní skupiny

Projekt je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání a státního rozpočtu ČR.

4 Analytická část

Místní akční plán rozvoje vzdělávání (dále jen „MAP“) je nástrojem, který má pomoci zlepšit řízení a investice škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy mateřských škol, základních škol a v návaznosti také zájmového a neformálního vzdělávání dětí a mládeže na území ORP Prachatice. Má napomoci pokračování vytvořených partnerství, dalšímu rozvoji spolupráce a společnému strategickému plánování v těchto partnerstvích.

Tento dokument je strategií v území, která staví a vychází z poznatků a dokumentů, které v daném území a oblasti již vznikly a využívá těchto výstupů při diskusi s partnery v území. Tyto výstupy jsou formovány do konkrétních a jasně stanovených aktivit dle potřeb území. Analýza území je nezbytným výchozím bodem pro řešení problematiky MAP v ORP. Analýza reflektuje klíčové národní, krajské a lokální dokumenty týkající se vzdělávání. Další údaje jsou použity z Českého statistického úřadu a dalšího širšího spektra zdrojů.

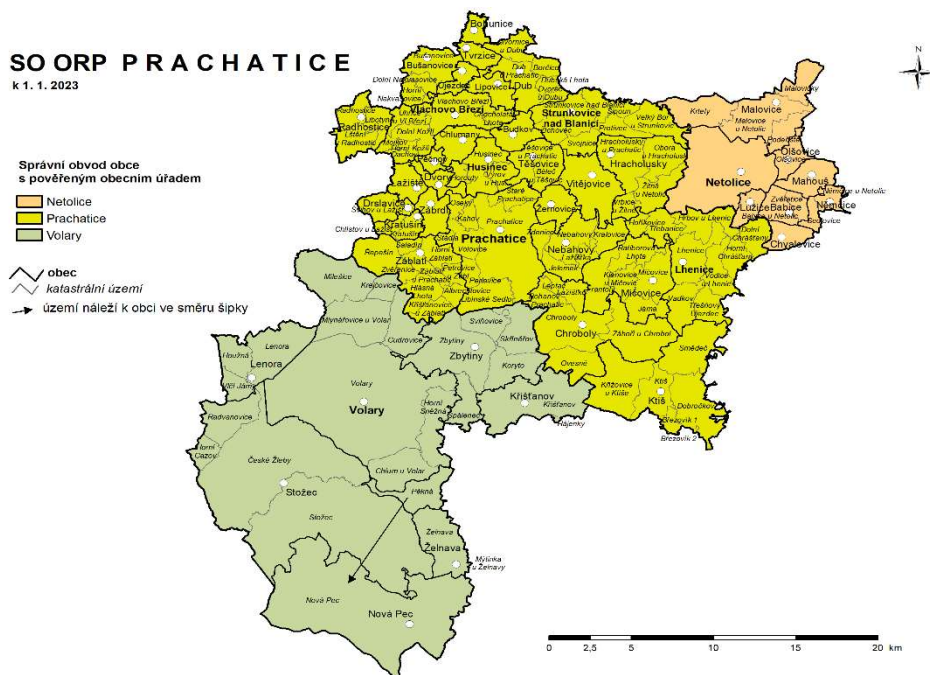
Klíčovým východiskem strategie MAP jsou rovněž cíle a závazky strategických a koncepčních dokumentů na národní i regionální úrovni v čele se Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a nástroji její implementace.

Z provedené analýzy území vyplynula východiska pro strategickou část dokumentu skládající se s vymezení problémových oblastí, vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území. Obecná část analýzy

Analytická část byla aktualizována v průběhu roku 2023.

4.1 Základní informace o řešeném území – obce a obyvatelstvo

Obrázek 1: Administrativní mapa správního obvodu ORP Prachatice (zdroj ČSÚ)

Správní obvod obce s rozšířenou působností Prachatice vznikl v rámci druhé fáze reformy veřejné správy, a to 1. 1. 2003. Nachází se v jihozápadní části Jihočeského kraje. ORP Prachatice se skládá ze třech správních obvodů s pověřeným obecním úřadem – Netolice, Prachatice, Volary. V rámci působnosti tohoto ORP se nachází 44 samostatných obcí, jedná se tedy o jedno z větších ORP v rámci Jihočeského kraje. Rozloha ORP Prachatice je cca 84 tis. hektarů a počet obyvatel se pohybuje okolo 33,3 tis. Hustotou zalidnění 39,6 obyvatel na km² se řadí mezi nejméně zalidněné ORP v rámci Jihočeského kraje. Dle klasifikace Eurostatu se jedná o venkovský prostor (hustota zalidnění pod 100 obyv./ km² a počet obyvatel pod 50 000 obyvatel). Jedná se o příhraniční region sousedící jak s Německem, tak s Rakouskem. Z geomorfologického hlediska náleží území do celku Šumava a Šumavského podhůří.¹

Na obrázku č. 1 je uvedeno administrativní rozložení správního obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice, které zahrnuje celkem tři správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem: Netolice, Prachatice, Volary.

4.1.1 Obce a obyvatelstvo

Území SO RP Prachatice se rozkládá na ploše 84 135 hektarů a zahrnuje celkem 44 obcí, v nich žije 33 973 obyvatel (údaj k 9.8.2023, ČSÚ). SO ORP Prachatice je sedmým nejlidnatějším regionem Jihočeského kraje. Svou výměrou se v rámci Jihočeského kraje řadí území ORP Prachatice ke středně velkým obvodům, a to na páté místo v kraji.

Na území ORP Prachatice se nacházejí tyto obce: Babice, Bohunice, Budkov, Bušanovice, Drslavice, Dub, Dvory, Hracholusky, Husinec, Chlumany, Chroboly, Chvalovice, Kratušín, Křišťanov, Ktiš, Lažiště, Lenora, Lhenice, Lipovice, Lužice, Mahouš, Malovice, Mičovice, Nebahovy, Němčice, Netolice, Nová Pec, Olšovice, Pěčnov, Prachatice, Radhostice, Stožec, Strunkovice nad Blanicí, Těšovice, Tvrzice, Újezdec, Vitějovice, Vlachovo Březí, Volary, Záblatí, Zábrdí, Zbytiny, Želnavá, Žernovice. Pět z nich má status města: Prachatice, Husinec, Netolice, Vlachovo Březí a Volary a patří k největším regionálním centrům, tři z nich mají status městyse: Lhenice, Strunkovice nad Blanicí, Dub.

Tabulka 1: Souhrnná charakteristika SO ORP Prachatice (údaj k 09.08.2023, zdroj ČSÚ)

SO ORP PRACHATICE

Počet obcí	44
Počet částí obce	163
Počet základních sídelních jednotek	218
Počet katastrů	134
Počet obcí se statutem města	5
Počet obcí se statutem městyse	3
KATASTRÁLNÍ PLOCHA v ha	
Výměra celkem	84 135
zemědělská půda	33 719

¹ Zdroj: Strategie území správního obvodu ORP Prachatice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu

orná půda	12 410
trvalé travní porosty	19 679
nezemědělská půda	50 416
lesní půda	40 582
vodní plochy	1 652

OBVYATELSTVO

Počet bydlících obyvatel	33 973
muži	16 946
ženy	17 027
Počet obyvatel ve věku 0-14 let	5 346
Počet obyvatel ve věku 15-64 let	21 729
Počet obyvatel ve věku 65 a více	6 898
Živě narození	327
Zemřelí	381
Přirozený přírůstek	-54
Přistěhovalí	1 506
Vystěhovalí	557
Přírůstek stěhováním	949
Celkový přírůstek	895
Průměrný věk celkem	42,7
muži	41,5
ženy	43,9
Index stáří (%)	129,0
Hustota obyvatelstva na 1 km ²	40,4
Podíl městského obyvatelstva	60,8

PODNIKATELSKÁ SFÉRA

Počet podnikatelských subjektů	8 606
z toho: <i>podle odvětví hlavní činnosti (CZ-NACE)</i>	
zemědělství, lesnictví, rybářství	1 095
průmysl	1 125
stavebnictví	1 355
obchodní činnost	1 251
doprava a skladování	230
stravování, pohostinství a ubytování	578
veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	119
vzdělávání, zdravotní a sociální péče	248

Tabulka 2: Vybrané demografické ukazatele SO ORP Prachatice za roky 2010–2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obcí	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44
v tom s počtem obyvatel											
199	19	19	17	18	19	19	18	19	18	18	18
200 - 499	13	15	17	14	12	12	13	12	13	13	14
500 - 999	5	3	3	5	6	6	6	6	6	6	5
1 000 - 4 999	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
5 000 - 19 999	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20 000 - 49 999	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
50 000 +	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Stav obyvatelstva k 31.12.											
Počet obyvatel (k 31. 12.)	33 771	33 485	33 449	33 426	33 334	33 292	33 287	33 332	33 457	33 458	33 307
v tom věku											
0 – 14	5 167	5 191	5 246	5 230	5 181	5 175	5 184	5 225	5 255	5 255	5 233
15 - 64	24 010	23 510	23 179	22 946	22 668	22 144	22 144	21 969	21 852	21 706	21 469
65 +	4 594	4 784	5 024	5 250	5 485	5 693	5 959	6 138	6 350	6 497	6 605
Živě narození	388	360	368	345	322	344	351	373	359	344	304
Zemřelí celkem	314	315	322	315	340	337	302	343	345	373	434
podíl zemřelých na novotvary (%)	30,9	31,7	27,3	31,7	30,3	30,3	30,1	28,6	23,2	28,7	24,4
podíl zemřelých na nemoci oběhové soustavy (%)	47,1	41,3	45,0	37,5	37,9	36,5	37,1	39,7	35,1	35,7	31,3
podíl zemřelých na nemoci dýchací soustavy (%)	6,7	3,2	5,3	7,9	7,9	8,0	7,9	6,1	7,5	8,6	8,1
Přirozený přírůstek	74	45	46	30	-18	7	49	30	14	-29	-130

obyvatel (narození - zemřelí)											
Přistěhovalí	488	449	437	478	519	556	497	583	696	614	540
Vystěhovalí	621	509	519	531	593	605	577	568	585	584	561
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhoval í - vystěhovalí)	-133	-60	-82	-53	-74	-49	-80	15	111	30	-21
Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel	-59	-15	-36	-23	-92	-42	-31	45	125	1	-151
Sňatky	166	141	141	149	144	169	169	181	231	173	166
Rozvody	102	89	67	82	78	85	67	83	63	73	71
Potrasy	129	123	133	126	128	111	108	108	96	97	83
Průměrný věk mužů (roky)	38,7	39,0	39,2	39,6	39,9	40,2	40,5	40,7	40,9	41,2	41,3
Průměrný věk žen (roky)	40,9	41,2	41,5	41,8	42,1	42,5	42,9	43,1	43,4	43,6	43,8
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	13,6	14,3	15,0	15,7	16,5	17,1	17,9	18,4	19,0	19,4	19,8
Index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let)	88,9	92,2	95,8	100,4	105,9	110,0	114,9	117,5	120,8	123,6	126,2

Zdroj: ČSÚ

Na Prachaticku, stejně jako v celém Jihočeském kraji, jednoznačně dominují (co do počtu) menší obce. Jak ukazuje tabulka výše, převažují zde obce s velikostí do 200 obyvatel, kterých je 18, následují obce s počtem obyvatel do 500, kterých je 14.

Počet obyvatel SO ORP Prachatice za posledních 10 let měl mírnou tendenci klesat, až v posledních třech letech byl zaznamenán mírný nárůst a v posledním sledovaném roce opět pokles, a to především díky kladné bilanci stěhování obyvatel. Skupina dětí ve věku 0-14 vykazuje ve sledovaném období spíše setrvalý stav a celkový počet v roce 2020 činí 5 233 obyvatel, roky 2016 až 2019 byl zaznamenán mírný nárůst, ale nyní je opět mírný pokles. Věková skupina ekonomicky aktivního obyvatelstva (15-64) také vykazuje setrvalý pokles, a to na hodnotu 21 469 v roce 2020 (jedná se o úbytek o více jak 2 541 obyvatel za 10 let). Během let naopak narůstá počet seniorů ve věku 65+, ve sledovaném období došlo k navýšení o 2 011 obyvatel. Dále se zvyšuje průměrný věk obyvatel na Prachaticku z 39,8 v roce 2010 se navýšil na 42,6 let v roce 2020. Počet živě narozených dětí zaznamenal nejvyšší nárůst v roce 2010 (388 narozených), od tohoto roku je tendence spíše klesající, v roce 2020 se narodilo 304 dětí.

Tabulka 3 Věková struktura obyvatelstva, průměrný věk, podíl nezaměstnaných osob – k 9.8.2023

Věková struktura obyvatelstva, průměrný věk, podíl nezaměstnaných osob

Název obce	Počet obyvatel										Průměrný věk	Podíl nezaměstnaných osob
	Celkem	0 - 14			15 - 64			65 a více				
		Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy		
SO ORP Prachatice celkem	33 973	5 346	2 745	2 601	21 729	11 155	10 574	6 898	3 046	3 852	42,7	2,8
v tom obce:												
Babice	153	39	16	23	94	47	47	20	9	11	36,1	1,1
Bohunice	46	6	2	4	23	13	10	17	7	10	50,4	4,2
Budkov	95	17	12	5	52	27	25	26	12	14	46,3	-
Bušanovice	262	36	18	18	155	76	79	71	33	38	46,1	2,0
Drslavice	101	13	9	4	63	37	26	25	13	12	45,7	1,6
Dub (městys)	407	80	52	28	277	151	126	50	20	30	37,3	1,6
Dvory	102	16	4	12	68	36	32	18	7	11	40,9	3,3
Hracholusky	498	76	40	36	338	177	161	84	39	45	42,6	2,0
Husinec	1 431	231	126	105	956	502	454	244	108	136	41,3	3,3
Chlumany	364	56	30	26	241	127	114	67	36	31	41,6	2,2
Chroboly	590	110	52	58	382	206	176	98	45	53	40,2	3,2
Chvalovice	154	18	7	11	98	50	48	38	19	19	45,7	1,0
Kratušín	45	4	2	2	27	14	13	14	6	8	55,7	-
Křišťanov	88	9	6	3	63	40	23	16	10	6	46,2	5,9
Ktiš	469	80	45	35	306	166	140	83	38	45	40,3	4,2
Lažiště	313	58	33	25	201	106	95	54	30	24	40,9	2,4
Lenora	671	106	50	56	453	235	218	112	47	65	42,1	3,5
Lhenice (městys)	2 109	310	159	151	1 371	769	602	428	196	232	43,7	2,5
Lipovice	236	29	11	18	149	77	72	58	26	32	43,1	0,8
Lužice	41	5	2	3	30	17	13	6	3	3	43,5	6,5
Mahouš	166	27	18	9	108	56	52	31	16	15	40,8	0,9
Malovice	663	106	55	51	440	242	198	117	56	61	42,2	1,4
Mičovice	358	69	31	38	215	126	89	74	32	42	41,1	1,4
Nebahovy	613	132	69	63	388	197	191	93	45	48	39,5	1,0
Němčice	189	28	15	13	125	62	63	36	14	22	43,7	-
Netolice	2 512	411	213	198	1 551	780	771	550	240	310	43,3	1,9
Nová Pec	455	55	27	28	284	161	123	116	51	65	45,5	6,2
Olšovice	54	8	3	5	33	20	13	13	8	5	45,0	5,9
Pěčnov	169	34	15	19	122	60	62	13	7	6	35,5	-
Prachatice	11 211	1 633	862	771	7 106	3 428	3 678	2 472	1 044	1 428	43,7	2,6
Radhostice	153	19	11	8	99	54	45	35	13	22	44,3	1,0
Stožec	216	26	14	12	153	84	69	37	24	13	42,9	7,9
Strunkovice nad Blanicí (městys)	1 309	220	112	108	808	440	368	281	119	162	42,0	2,5
Těšovice	319	42	23	19	212	120	92	65	34	31	43,7	3,9
Tvrzice	131	18	11	7	84	46	38	29	14	15	42,6	1,2
Újezdec	86	15	7	8	48	27	21	23	13	10	44,0	4,2
Vitějovice	523	96	46	50	326	174	152	101	40	61	41,6	3,7
Vlachovo Březí	1 733	294	142	152	1 113	559	554	326	140	186	41,4	2,1
Volary	3 755	631	308	323	2 405	1 228	1 177	719	322	397	42,0	4,3
Záblatí	307	34	17	17	196	104	92	77	33	44	47,5	4,5
Zábrdí	65	6	3	3	37	21	16	22	9	13	48,4	-
Zbytiny	354	62	31	31	231	131	100	61	28	33	41,1	3,9
Želnavá	132	25	11	14	86	48	38	21	13	8	38,4	17,6

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 3: Projekce obyvatelstva podle věkových skupin v Jihočeském kraji – do roku 2050

Věk	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkem	637537	637705	637802	637830	637783	637656	637447	637147	636747	636243
0-14	97467	98016	98267	98491	98325	97885	97008	95513	93658	91860
15-64	421840	417621	413838	410033	406518	403334	400512	398566	397632	397194
65+	118230	122068	125697	129306	132940	136437	139927	143068	145457	147189

Věk	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Celkem	635638	634933	634134	633248	632286	631259	630120	628886	627574	626199
0-14	90058	88859	87299	85815	84413	83118	81925	80863	79927	79143
15-64	396732	395526	394581	392804	390850	389124	387551	386039	384363	382251
65+	148848	150548	152254	154629	157023	159017	160644	161984	163284	164805

Věk	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045
Celkem	624773	623310	621817	620295	618743	617159	615545	613901	612230	610532
0-14	78511	78032	77712	77538	77496	77558	77699	77897	78129	78366
15-64	379736	377018	373744	369516	364740	360149	355676	351339	347120	343029
65+	166526	168260	170361	173241	176507	179452	182170	184665	186981	189137

Věk	2046	2047	2048	2049	2050	2051
Celkem	608817	607083	605338	603584	601825	600062
0-14	78591	78774	78896	78943	78906	78774
15-64	339843	337048	334380	331941	329469	327339
65+	190383	191261	192062	192700	193450	193949

Zdroj: ČSÚ

V celkovém souhrnu populace v rámci SO ORP Prachaticka stárne, což koresponduje obecně s celkovým demografickým vývojem v České republice a projekcí obyvatelstva v Jihočeském kraji, kdy počet živě narozených v kraji poslední dobou klesá a tento trend bude nadále pokračovat. V souvislosti se stárnutím populace se budou počty zemřelých zvyšovat. Výsledkem obou uvedených faktorů je záporná bilance přirozeného přírůstu obyvatel v kraji

4.2 Charakteristika školství v řešeném území

4.2.1 Předškolní vzdělávání

Tabulka 5: Přehled mateřských škol na území ORP Prachatice

Název	Sídlo (obec)	RED IZO	IZO
Mateřská škola Chlumany, okres Prachatice	Chlumany	600062643	107534355
Mateřská škola Malovice	Malovice	600062660	107534401
Mateřská škola Lhenice, okres Prachatice	Lhenice	600063011	107534550
Mateřská škola Netolice	Netolice	600062694	107534568
Mateřská škola Hracholusk y, okres Prachatice	Hracholusk y	600062716	107534665
Mateřská škola Lažiště, okres Prachatice	Lažiště	600062759	107534207
Mateřská škola Vitějovice, okres Prachatice	Vitějovice	600062813	107534452
Mateřská škola Chroboly	Chroboly	600062830	107534495
Mateřská škola Nebahovy, okres Prachatice	Nebahovy	600062899	107534649
Základní umělecká škola a Mateřská škola, Vlachovo Březí, okres Prachatice	Vlachovo Březí	600063259	107534606
Mateřská škola Prachatice	Prachatice	663000343	107534231
Mateřská škola Bušanovice	Bušanovice	691007161	181061341
Základní škola a Mateřská škola Ktiš	Ktiš	650050312	107534185
Základní škola a Mateřská škola Lenora, okres Prachatice	Lenora	650050941	107534622
Základní škola a Mateřská škola Strunkovice nad Blanicí	Strunkovic e nad Blanicí	650051238	107534592
Základní škola a Mateřská škola Dub, okres Prachatice	Dub	650042093	107534398
Základní škola Mistra Jana Husa a Mateřská škola Husinec	Husinec	600063062	107534177
Základní škola a Mateřská škola Nová Pec	Nová Pec	650050142	107534509
Mateřská škola Lotty	Prachatice	691015422	181125552
Základní škola a Montessori mateřská škola Prachatice, Národní 1018	Prachatice	600062937	181123827
Mateřská škola Volary, okres Prachatice	Volary	600062678	107534479

Zdroj: vlastní šetření, MAP IV, školní rok 2022/2023

Na území obce s rozšířenou působností Prachatice se ve školním roce 2023/2024 nachází celkem 21 mateřských škol, přičemž 8 z nich je sloučeno s ředitelstvím příslušné ZŠ, jedna se ZUŠ, 13 mateřských škol funguje jako samostatný právnický subjekt. Vývoj počtu mateřských škol na území ORP je spíše konstantní, počet MŠ se za posledních deset let změnil ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016, kdy ve školním roce 2014/2015 byla samostatně do Rejstříku škol a školských zařízení zařazená MŠ Bušanovice, dříve součást ZŠ a MŠ Dub, počet míst poskytovaného vzdělání, avšak zůstal stejný. Naopak ve školním roce 2015/2016 ke dni 30. 6. 2015 zanikla a byla z Rejstříku škol vymazána MŠ a ZŠ Stožec. K nárůstu počtu MŠ došlo ve školním roce 2021/2022, činnost zahájila lesní mateřská škola při MŠ Volary, Mateřská škola Lotty v Prachaticích a Montessorri mateřská škola při ZŠ Prachatice, Národní 1018. Počet míst poskytovaného vzdělávání je aktuálně 28. Mateřské školy na území ORP Prachatice jsou zřizovány obcemi, jednu mateřskou školu zřizuje zapsaný spolek.

V lednu 2022 založil Portus Prachatice, o.p.s. novou školskou právnickou osobu MŠ Portusáček, Organizace usiluje provozovat v Prachaticích soukromou rejstříkovou Mateřskou školu Portusáček pro 15 dětí. K zápisu do školského rejstříku zatím nedošlo.

Na území ORP Prachatice neexistují zařízení jeslového typu pro péči o děti do 3 let, které by byly uvedeny v Rejstříku škol a školských zařízení. Absenci těchto zařízení supluje částečně mateřské školy ve městech i obcích na území ORP, kdy jsou přijímány děti od dvou let věku nebo dětské skupiny.

Na území ORP Prachatice neexistuje žádná mateřská škola speciální, zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona. Na ORP Prachatice je využívána individuální forma integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v ostatních mateřských školách zřizovaných obcemi.

Vzdělávání v mateřských školách na území SO ORP Prachatice se standardně řídí podle školních vzdělávacích programů, dle rámcových vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání dle školského zákona č. 561/2004 Sb.

Podrobněji zpracovaný přehled mateřských škol do roku 2021 je přílohou dokumentu.

Stavební stav MŠ a taktéž vybavenost MŠ jsou různorodé. Obce jakožto zřizovatelé MŠ se zpravidla snaží v rámci finančních možností podpořit zkvalitňování infrastruktury a vybavení MŠ. Konkrétní informace o investicích a budoucích potřebách jsou uvedeny ve viz výše popsaném výsledku dotazníkového šetření MŠMT a v jednotlivých tabulkách charakteristiky jednotlivých škol.

Součástí mateřských škol jsou školní jídelny. Stravování dětí u venkovských MŠ spadajících pod společné ředitelství se ZŠ je zajištěno ve vlastní školní jídelně. Samostatné MŠ mají kromě MŠ Bušanovice, Hracholusky, Nebahovy a Vlachovo Březí vlastní školní jídelnu. Stravování dětí v MŠ Nebahovy je zajišťováno externě a v ostatních MŠ je pouze výdejna jídla. Obědy jsou do MŠ dováženy a vydávány ve vlastní výdejně.

V roce 2022 provedla MAS Šumavsko šetření v mateřských školách za účelem zjištění individuálních potřeb škol. Výsledky dotazníkového šetření jsou přílohou dokumentu.

Tabulka 6: Vývoj počtu MŠ a počtu dětí ORP Prachatice za školní roky 2009/2010 – 2022/2023

školní rok	počet MŠ	místa poskytovaného vzdělávání	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí na třídu
2013/2014	19	24	1235	52	23,75
2014/2015	20	24	1234	53	23,28
2015/2016	19	23	1225	52	23,56
2016/2017	19	24	1206	54	22,33
2017/2018	19	24	1166	54	21,59
2018/2019	19	25	1149	54	21,28
2019/2020	19	25	1140	54	21,11
2020/2021	19	25	1140	55	20,73
2021/2022	19	25	1171	56	20,91
2022/2023	20	27	1209	58	20,84

Zdroj: Městský úřad Prachatice, Odbor kultury, cestovního ruchu a školství, 2023

Ve sledovaném období (posledních deset let) došlo k mírnému nárůstu počtu dětí docházejících do MŠ, což odpovídá demografickému vývoji a díky přechodně zvýšené porodnosti. Nejvyšší počet dětí v MŠ byl evidován ve školním roce 2013/2014, následují pak školní roky 2014/2015 a 2015/2016. Nárůst počtů dětí v těchto letech byl řešen stávající kapacitou mateřských škol, kdy došlo pouze k nárůstu počtu tříd a s tím související navýšení úvazků pedagogů.

Tabulka 6: Kapacita a počet dětí v MŠ v SO ORP Prachatice ve školním roce 2023/2024 podle stavu k 30.9.2023 z výkazu S 1-01

	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa
Celkem ORP		1455	1212	243
MŠ Bušanovice	Bušanovice	25	20	5
MŠ Dub	Dub	25	21	4
MŠ Hracholusky	Hracholusky	25	23	2
MŠ Husinec (ředitelství ZŠ Husinec)	Husinec	62	38	24
MŠ Chlumany	Chlumany	24	22	2
MŠ Chroboly	Chroboly	30	21	9
MŠ Ktiš (ředitelství ZŠ Ktiš)	Ktiš	25	22	3
MŠ Lažiště	Lažiště	30	15	15
MŠ Lenora (ředitelství ZŠ Lenora)	Lenora	60	30	30
MŠ Lhenice (ředitelství ZŠ Lhenice)	Lhenice	97	63	19
MŠ Mičovice (ředitelství ZŠ Lhenice)	Lhenice		15	
MŠ Malovice	Malovice	40	40	0
MŠ Nebahovy	Nebahovy	17	16	1
MŠ Netolice	Netolice	100	89	11
MŠ Nová Pec	Nová Pec	24	22	2
MŠ Prachatice, Krumlovská 223	Prachatice	501	98	72
MŠ Prachatice, Česká 674 (řed. MŠ Krumlovská 223)	Prachatice		102	
MŠ Prachatice, Zahradní 96 (řed. MŠ Krumlovská 223)	Prachatice		110	
MŠ Prachatice, Skalka 180 (řed. MŠ Krumlovská 223)	Prachatice		101	
MŠ Prachatice, Nebahovská 1015 (řed. MŠ Krumlovská 223)	Prachatice		18	
Montessori MŠ Prachatice, (řed. ZŠ a MMŠ PT, Národní 1018)	Prachatice	20	20	0
MŠ Strunkovice nad Blanicí (řed. ZŠ Strunkovice n/Bl.)	Strunkovice	56	46	10
MŠ Vítějovice	Vítějovice	24	24	0
MŠ Vlachovo Březí (ředitelství ZUŠ Vlachovo Březí)	Vlachovo Březí	104	97	7
MŠ Volary, Sídliště Míru 117	Volary	166	64	27
MŠ Volary, Revoluční 448 (ředitelství Sídliště Míru 117)	Volary		60	
MŠ Volary, Lesní školka	Volary		15	

Zdroj: Městský úřad Prachatice, Odbor kultury, cestovního ruchu a školství, 2023

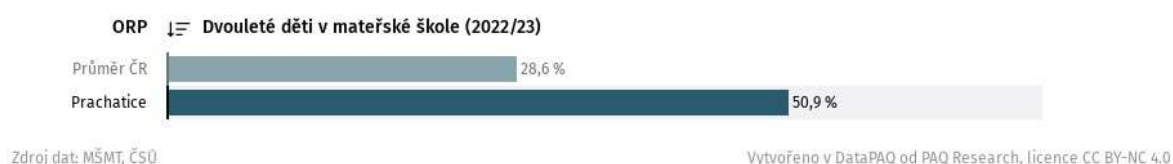
Z tabulky uvádějící detailní přehled o kapacitě mateřských škol a počtu dětí ve školním roce 2023/2024 je zřejmé, že kapacity mateřských škol jsou částečně naplněné, v přirozeně spádových centrech je dostatek volných míst, s hraniční kapacitou se potýkají menší venkovské MŠ.

Níže uvádíme další vybrané ukazatele pro oblast předškolního vzdělávání a jejich srovnání s průměrem v ČR.

Zdrojem pro níže uvedená data je prohlížečka regionálních dat DATA PAQ (www.datapaq.cz)

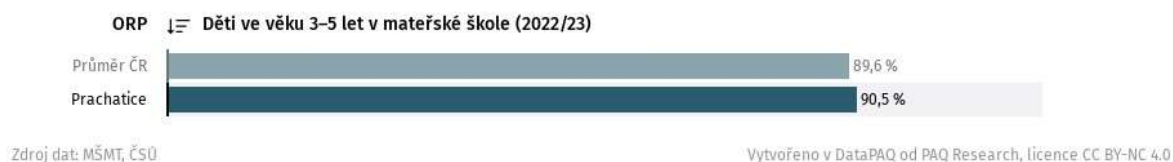
Tabulka 8: Dvouleté děti v MŠ na území ORP

Dvouleté děti v mateřské škole (2022/23) ORP Prachatice

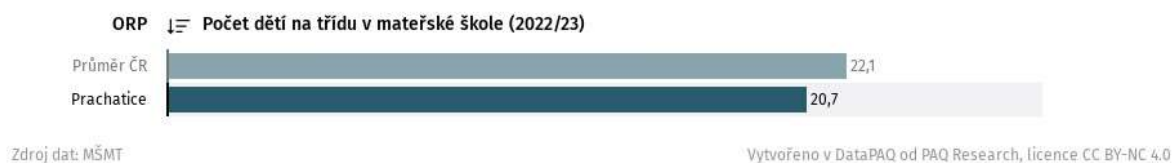
Tabulka 9: Dvouleté děti v MŠ na území ORP

Děti ve věku 3–5 let v mateřské škole (2022/23) ORP Prachatice

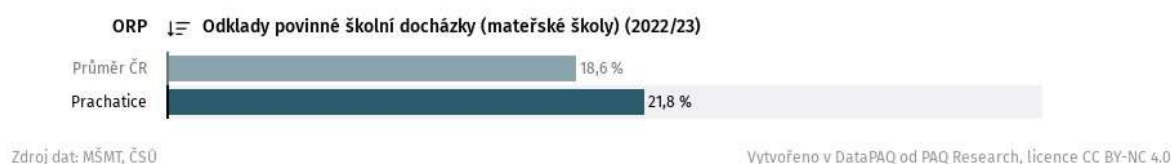
Tabulka 10: Dvouleté děti v MŠ na území ORP

Počet dětí na třídu v mateřské škole (2022/23) ORP Prachatice

Tabulka 11: Odklady povinné školní docházky (MŠ)

Odklady povinné školní docházky (mateřské školy) (2022/23) ORP Prachatice

4.2.2 Základní vzdělávání

Tabulka 12: Přehled základní škol na území ORP Prachatice

Název	Sídlo (obec)	RED IZO	IZO
Základní škola a Montessori mateřská škola Prachatice, Národní 1018	Prachatice	600062937	583278
Základní škola profesora Josefa Brože, Vlachovo Březí, okres Prachatice	Vlachovo Březí	600062945	47258721
Základní škola Prachatice, Vodňanská 287	Prachatice	600062961	107722101
Základní škola Volary, okres Prachatice	Volary	600062970	583391
Základní škola Lhenice, okres Prachatice	Lhenice	600063011	107722071
Základní škola, Netolice, okres Prachatice	Netolice	600063020	107722089
Základní škola Prachatice, Zlatá stezka 240	Prachatice	600063038	107722097
Základní škola Mistra Jana Husa a Mateřská škola Husinec	Husinec	600063062	47258365
Základní škola Vitějovice, okres Prachatice	Vitějovice	600063160	107722020
Základní škola Zbytiny, okres Prachatice	Zbytiny	600063216	102515506
Základní škola, Prachatice, Zlatá stezka 387	Prachatice	600171477	102263639
Základní škola a Mateřská škola Dub, okres Prachatice	Dub	650042093	107721902
Základní škola a Mateřská škola Nová Pec	Nová Pec	650050142	107721996
Základní škola a Mateřská škola Ktiš	Ktiš	650050312	107721945
Základní škola a Mateřská škola Lenora, okres Prachatice	Lenora	650050941	107721970

Základní škola a Mateřská škola Strunkovice nad Blanicí	Strunkovic e nad Blanicí	65005123 8	10772201 1
---	--------------------------------	---------------	---------------

Zdroj: Vlastní šetření, MAP IV, rok 2023

Na území obce s rozšířenou působností Prachatice se nachází celkem 16 základních škol, 15 z nich je zřizováno obcemi, Základní škola, Prachatice, 387 je zřizována Jihočeským krajem. Deset škol je tzv. úplných (školy s 1.-9. ročníkem) a šest škol tzv. neúplných. Jedná se o malotřídní školy s 1.-5. ročníkem v těchto obcích Dub, Ktiš, Lenora, Nová Pec, Vitějovice, Zbytiny. Za posledních deset let zanikla jedna základní škola. K datu 30.6.2015 byla vymazána ze školského rejstříku ZŠ a MŠ Stožec. Celková kapacita škol k datu 30.9.2023 činí 4820. Nejvyšší počet žáků byl evidován ve školním roce 2022/2023, nejnižší pak ve školním roce 2013/2014.

Podrobněji zpracovaný přehled základních škol pro rok 2021 je přílohou dokumentu.

Tabulka 4: Vývoj počtu ZŠ a počtu dětí ORP Prachatice za školní roky 2009/2010–2021/2022 – údaje za školy zřizované obcemi

školní rok	počet ZŠ	počet běžných tříd	počet žáků	počet dětí na třídu
2013/2014	16	133	2591	19,48
2014/2015	16	132	2617	19,83
2015/2016	15	137	2669	19,48
2016/2017	15	138	2696	19,54
2017/2018	15	138	2766	20,04
2018/2019	15	144	2769	19,23
2019/2020	15	148	2782	18,80
2020/2021	15	153	2822	18,44
2021/2022	15	154	2785	18,08
2022/2023	15	159	2971	19,29

Tabulka 14: Kapacita a počet žáků v ZŠ v SO ORP Prachatice ve školním roce 2023/2024 podle stavu k 30.9.2023 z výkazu M3

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Cekem ORP		4 820	2 885	1 935
ZŠ Dub	Dub	55	25	30
ZŠ Husinec	Husinec	270	146	124
ZŠ Ktiš	Ktiš	40	25	15
ZŠ Lenora	Lenora	75	27	48
ZŠ Lhenice	Lhenice	420	189	231
ZŠ Netolice	Netolice	500	273	227
ZŠ Nová Pec	Nová Pec	120	19	101
ZŠ Prachatice, Národní 1018	Prachatice	660	481	179
ZŠ Prachatice, Vodňanská 287	Prachatice	490	456	34
ZŠ Prachatice, Zlatá stezka 240	Prachatice	600	378	222
ZŠ Strunkovice nad Blanicí	Strunkovice nad Blanicí	270	123	147
ZŠ Vitějovice	Vitějovice	60	39	21
ZŠ Vlachovo Březí	Vlachovo Březí	450	305	145
ZŠ Volary	Volary	750	386	364
ZŠ Zbytiny	Zbytiny	60	13	47

Zdroj: Městský úřad Prachatice, Odbor kultury, cestovního ruchu a školství, 2023

Ve výše uvedených tabulkách jsou uvedena data za celkem 15 základních škol zřizovaných obcemi na SO ORP Prachatice. Ze statistických údajů vyplývá, že kapacita škol není naplněna. Lze uvažovat, že v nejbližších letech dojde v souvislosti s nárůstem počtu dětí v mateřských školách v uplynulých letech k postupnému navýšení využívání kapacity ZŠ na území SO ORP Prachatice.

Stavební stav škol je různorodý, odvislý převážně od stáří budov, taktéž vybavenost škol je různorodá. V uplynulých letech investovaly z EU do infrastruktury školy (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy, učebny, místnosti, dvora atp.)

Součástí základních škol jsou školní družiny a školní kluby. Všechny základní školy mají školní družinu. Při Základní škole Prachatice, Vodňanská, 287 a Základní škole Volary, příspěvková organizace funguje školní klub (viz kapitola Zájmové vzdělávání).

Další součástí základních škol jsou školní jídelny. Při všech základních školách v regionu Prachaticka své služby nabízí školní jídelna, resp. školní kuchyně.

Vzdělávání v základních školách se řídí podle školních vzdělávacích programů, připravených dle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání dle školského zákona.

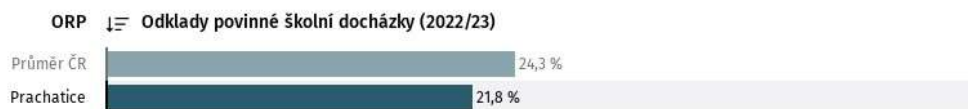
V roce 2021 provedla MAS Šumavsko šetření v základních školách za účelem zjištění individuálních potřeb škol. Výsledky dotazníkového šetření jsou přílohou dokumentu (příloha č. 3).

Níže uvádíme další vybrané ukazatele pro oblast předškolního vzdělávání a jejich srovnání s průměrem v ČR.

Zdrojem pro níže uvedená data je prohlížečka regionálních dat DATA PAQ (www.datapaq.cz)

Tabulka č. 15: Odklady povinné školní docházky (2022/23) ORP Prachatice

Odklady povinné školní docházky (2022/23) ORP Prachatice

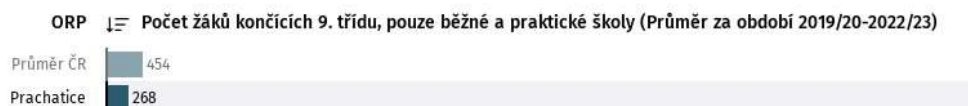

Zdroj dat: MŠMT, ČSÚ

Vytvořeno v DataPAQ od PAQ Research, licence CC BY-NC 4.0

Tabulka č. 16: Počet žáků končících 9. třídu (průměr za školní roky)

Počet žáků končících 9. třídu, pouze běžné a praktické školy (Průměr za období 2019/20-2022/23) ORP Prachatice

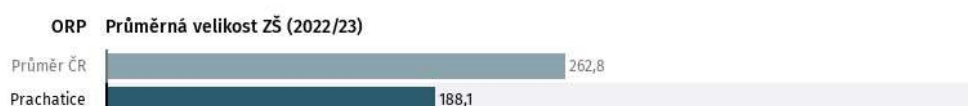

Zdroj dat: MŠMT

Vytvořeno v DataPAQ od PAQ Research, licence CC BY-NC 4.0

Tabulka č. 17: Průměrná velikost ZŠ

Průměrná velikost ZŠ (2022/23) ORP Prachatice

Zdroj dat: MŠMT

Vytvořeno v DataPAQ od PAQ Research, licence CC BY-NC 4.0

4.2.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v SO ORP Prachatice

Na území SO ORP Prachatice je využívána skupinová i individuální forma integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Individuální integrace žáků probíhá na všech základních školách. Speciální a praktickou školou v ORP je Základní škola, Prachatice, Zlatá stezka 387 a Základní škola, Vimperk, Nerudova 267 – detašované pracoviště Volary.

Základní škola, Prachatice, Zlatá stezka 387, je příspěvkovou organizací Jihočeského kraje. Škola poskytuje základní vzdělávání v základní škole zřízené pro žáky s lehkým mentálním postižením – praktická škola, kteří se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu „Škola porozumění“. Docházka je 9-ti letá.

V základní škole speciální se vyučuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání žáků Základní školy speciální I., „Škola porozumění“ – pro žáky se středně těžkým mentálním postižením a Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání žáků Základní školy speciální III., „Škola porozumění“ – pro žáky s těžkým mentálním postižením. Docházka je zde 10-ti letá.

Škola zahrnuje také školu při zdravotnickém zařízení Nemocnice Prachatice. Výuka probíhá podle kmenové školy se souhlasem ošetřujícího lékaře. Výuka je zajištěna jednou učitelkou.

Do základní školy praktické jsou zařazováni žáci s různým stupněm mentálního postižení a s kombinovaným postižením (vždy mentální a řečové, či pohybové, sluchové, s poruchami chování autismem, epilepsií, děti se zdravotním oslabením).

Do základní školy speciální jsou zařazováni žáci, se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, kteří nezvládají učivo základní školy praktické. Ve speciální třídě pracují s třídní učitelkou 2 asistentky pedagoga.

Ve škole je možné otevřít třídu pro žáky bez mentálního postižení, ale s poruchami chování, učení nebo autismem. Doposud však nebylo možno tuto třídu, pro malý zájem, otevřít.

Základní škola, Vimperk, Nerudova 267 – detašované pracoviště Volary, je příspěvkovou organizací Jihočeského kraje. Škola poskytuje základní vzdělávání v základní škole zřízené pro žáky s lehkým mentálním postižením – dříve praktická škola, kteří se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu „S úsměvem jde všechno líp“. Docházka je 9-ti letá.

V základní škole speciální se vyučuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání žáků Základní školy speciální I., „Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením“ Základní školy speciální III., „Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami“ Docházka je zde 10-ti letá.

Do Základní školy (dříve praktické) jsou zařazováni žáci s podpůrnými opatřeními od stupně 3 na základě doporučení SPC, PPP a souhlasu rodičů. Do speciální třídy jsou zařazováni žáci se stupněm PO 4-5, na základě doporučení SPC a souhlasem rodičů. Škola je také připravena otevřít samostatnou třídu pro žáky s autismem, pokud bude jejich počet 4 a více. Na tomto detašovaném pracovišti ve Volarech jsou žáci s podpůrnými opatřeními 4.-5. stupně integrováni do tříd mezi žáky s PO 3 (dříve praktická). Jedná se zde o 4 žáky, kterým pomáhají 3 asistenti pedagoga.

Tabulka 18: Vývoj počtu žáků v Základní škole, Prachatice, Zlatá stezka 387 a v Základní škole Vimperk – detašované pracoviště Volary (Údaje převzaty z výkazů o základní škole vždy podle stavu k 30. září)

Vývoj počtu žáků		
rok	Zlatá stezka 387 Prachatice počet žáků	Nerudova 267 Vimperk detašované pracoviště, Volary počet žáků
2008	75	20
2009	59	19
2010	57	19
2011	55	15
2012	53	15
2013	48	16
2014	43	11
2015	48	14
2016	54 + 2 Anglii	14
2017	57	12
2018	45	19
2019	47	17
2020	47	18
2021	39	17
2022	38	-
2023	41	-

Zdroj: Vlastní šetření 2023

Tabulka 19: Počet integrovaných dětí v MŠ zřizovaných obcemi v SO ORP Prachatice a typy znevýhodnění v období 2009/2010–2022/2023

školní rok	Celkem integrovaní žáci	Mentálně postižené	z toho		Sluchově postižené	z toho		Zrakově postižené	z toho		S vadami řeči	z toho		Tělesně postižené	z toho		S více vadami	z toho		S vývojovými poruchami	Autisté
			středně těžce postižené	těžce postižené		těžce postižené	postižené		těžce postižené	postižené		těžce postižené	postižené		těžce postižené	postižené					
2005/2006	9	2	---	0	1	..	1	—	1	..	2	..	1	0	1	0	1	0	1	0	
2006/2007	8	1	—	1	3	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
2007/2008	3	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2008/2009	5	4	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
2009/2010	3	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2010/2011	7	1	1	0	0	0	0	0	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
2011/2012	3	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2012/2013	7	2	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	

2013/2014	10	4	2	0	1	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	2
2014/2015	9	3	0	1	1	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	2
2015/2016	4	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
2016/2017	5	2	1	0	0	0	0	0	1	X	0	0	0	0	0	2
2017/2018	9	2	0	1	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0	2	1
2018/2019	11	0	0	0	1	0	1	0	3	0	0	0	2	0	4	0
2019/2020	14	1	0	0	0	0	0	0	6	0	1	0	2	0	2	2
2020/2021	11	3	2	0	0	0	0	0	2	1	0	0	3	0	0	3
2021/2022	21	5	4	0	0	0	0	0	10	0	0	0	1	0	1	4
2022/2023	21	4	3	0	0	0	0	0	9	0	0	0	1	0	1	6

Zdroj: Městský úřad Prachatice, Odbor kultury, cestovního ruchu a školství, 2023

Tabulka 20: Počet integrovaných žáků v ZŠ zřizovaných obcemi v SO ORP Prachatice a typy znevýhodnění v období 2009/2010 - 2022/2023

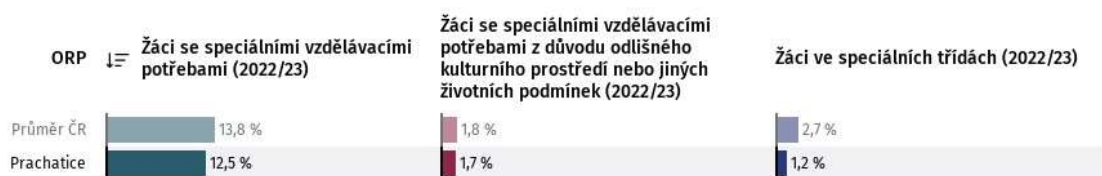
školní rok	Celkem integrovaní žáci	Mentální postižení	z toho		Sluchově postižení	z toh o	Zrakově postižení	z toh o	S vadami řeči postižení	z toh o	Tělesně postižení	z toh o	S více vadami postižení	z toh o	S vývojovými poruchami učení	z toh o	S vývojovými poruchami chování	Autisté
			středně těžce postižení	těžce postižení		o těžce postižení		o těžce postižení		o těžce postižení		o těžce postižení		o těžce postižení		o těžce postižení		
2012/2013	114	8	3	0	5	1	0	0	2	0	3	0	5	0	76	13	2	
2013/2014	69	6	1	0	5	2	0	0	0	0	3	0	8	0	38	8	1	
2014/2015	83	9	1	0	5	3	1	0	2	1	4	1	4	0	43	12	3	
2015/2016	89	10	1	1	7	5	1	0	1	1	6	1	3	0	46	11	4	
2016/2017	134	6	1	1	4	4	1	0	1	X	6	1	3	0	94	16	3	
2017/2018	216	6	1	1	1	1	1	0	7	2	6	1	1 2	0	151	26	6	
2018/2019	281	9	1	1	2	0	2	0	1 3	0	4	1	1 1	0	208	26	6	
2019/2020	281	7	0	0	3	1	2	0	1 6	1	4	1	1 3	0	208	21	7	

2020/2021	304	11	0	0	1	0	2	0	31	6	5	2	8	0	213	27	6
2021/2022	299	10	0	0	3	1	2	0	35	7	4	1	6	0	202	30	7
2022/2023	302	10	0	0	2	1	1	0	41	10	3	1	6	0	202	29	8

Zdroj: Městský úřad Prachatice, Odbor kultury, cestovního ruchu a školství, 2023

Tabulka 21: Srovnání s průměrem v ČR – Žáci se SVP, žáci se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek, žáci ve speciálních třídách

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (2022/23), Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek (2022/23) a Žáci ve speciálních třídách (2022/23) po ORP, pouze ORP Prachatice

Zdroj dat: MŠMT

Vytvořeno v DataPAQ od PAQ Research, licence CC BY-NC 4.0

Zdroj: Data PAQ

4.2.4 Základní umělecké vzdělávání

Do výčtu škol a školských zařízení je nutné také zařadit základní umělecké školy na území ORP Prachatice, ve kterých je poskytováno základní umělecké vzdělávání. Na území ORP jsou celkem čtyři základní umělecké školy, a to se sídlem v Prachaticích, Volarech, Vlachově Březí a Netolicích. ZUŠ Prachatice je zřizována Jihočeským krajem, ostatní ZUŠ jsou zřizovány místními obcemi. ZUŠ poskytují vzdělání v těchto uměleckých oborech – hudební, výtvarný, taneční, dramatický. Místa poskytovaného vzdělávání jsou v Prachaticích, Lhenicích, Vlachově Březí, Husinci, Strunkovicích nad Blanicí, Volarech, Lenoře, Netolicích. Dostupnost základního uměleckého vzdělávání je velmi dobrá a toto vzdělávání je nabízeno a poskytováno ve všech větších regionálních centrech. Celková kapacita ZUŠ dle Rejstříku škol je 909 míst. Ve školním roce 2020/2021 nebyla tato kapacita využita plně, bylo obsazeno 855 míst a 54 míst kapacity nebylo využito.

Tabulka 21: Přehled základních uměleckých škol na území ORP Prachatice

Název ZUŠ	Zřizovatel	Místa poskytovaného vzdělávání	Vzdělání v uměleckých oborech	Kapacita ZUŠ	Počet žáků ve školním roce 2020/2021
Základní umělecká škola Volary, okres Prachatice	Město Volary	2 (Volary, Lenora)	Hudební, výtvarný, taneční	225	191
Základní umělecká škola, Prachatice, Husova 110	Jihočeský kraj	2 (Prachatice, Lhenice)	Hudební, výtvarný, taneční	400	400
Základní umělecká škola Netolice, okres Prachatice	Město Netolice	1 (Netolice)	hudební	104	84
Základní umělecká škola a Mateřská škola, Vlachovo Březí, okres Prachatice	Město Vlachovo Březí	3 (Vlachovo Březí, Husinec, Strunkovice nad Blanicí)	Hudební, taneční, dramatický	180	180

Zdroj: vlastní šetření, Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT, 2022

Přehled ZUŠ je samostatnou přílohou dokumentu - viz příloha č. 4.

V roce 2021 proběhlo v ZUŠ dotazníkové šetření, výsledky jsou přílohou dokumentu – viz příloha č. 2.

4.2.5 Zájmové a neformální vzdělávání

Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech. Na území ORP Prachatice jsou dostupná:

Střediska volného času

Na území správního obvodu ORP Prachatice působí středisko volného času, a to Dům dětí a mládeže, Prachatice, Ševčíkova 273.

Dům dětí a mládeže, Prachatice, Ševčíkova 273 je školské zařízení zřizované Jihočeským krajem. Svou činností naplňuje DDM zájmy dětí, mládeže i dospělých ve všech městech, kde má svá pracoviště. Aktivitu zajišťuje odborný a pedagogicky připravený tým. Svou činnost realizuje DDM ve městech Prachatice (od 1. 8. 2020 i CEV Dřípatka – Soumarská 1386 Prachatice), Netolice, Volary, Vimperk, kde má své pobočky. DDM dále působí v pravidelné zájmové činnosti v rámci ORP např. ve Lhenicích, Zbytinách, Husinci, Strunkovicích nad Blanicí. DDM je otevřené zařízení od pondělí do neděle od rána do večera. Zaměřuje se na pravidelnou činnost v zájmových útvarech, příležitostnou činnost, prázdninovou a spontánní činnost. Pracoviště Prachatice je garantem okresních soutěží MŠMT ČR. DDM spolupracuje se školami, NNO, medIII, organizacemi i jinými subjekty.

V oblasti pravidelné zájmové činnosti DDM Prachatice na území ORP Prachatice ve školním roce 2020/2021 pracovalo 174 kroužků a docházelo do nich 1 625 účastníků, z toho dětí ve věku do 15 let bylo 1 279.

Tabulka 22: Počet zájmových útvarů a počet zapojených účastníků v DDM dle jednotlivých pracovišť za školní rok 2020/2021

Pobočka	Pobočka PRACHATICE	Pobočka CEV Dřípatka	Pobočka NETOLICE	Pobočka VOLARY	CELKEM na území ORP Prachatice
Počet zapojených účastníků	968	69	382	217	1 636
Počet zájmových útvarů	98	14	34	26	172

Zdroj: DDM Prachatice, 2022

Školní družiny

Školní družiny jsou školská zařízení, která poskytují zájmové vzdělávání žákům z jedné nebo několika základních škol podle vlastního vzdělávacího programu, který jim umožňuje výrazně se profilovat podle zájmů a potřeb žáků. Školní družina slouží výchově, vzdělávání, rekreační, sportovní a zájmové činnosti žáků v době mimo vyučování a je přednostně určena nejmladším žákům (1. až 5. třída). Na území SO ORP Prachatice funguje školní družina při každé základní škole. Počet školních družin je v uplynulých letech stabilní a počet žáků zapsaných ve školních družinách v souladu se zlepšující se demografickou situací na prvním stupni základní školy roste. Celková kapacita školních družin dle školského rejstříku je na území ORP celkem 979 míst.

Školní kluby

Školní kluby jsou školská zařízení pro zájmové vzdělávání a poskytují zájmové vzdělávání žákům jedné nebo několika škol podle vlastního školního vzdělávacího programu, vycházejíce ze zájmů a potřeb jednotlivých žáků. Od školní družiny se klub liší především starším věkem účastníků a odlišnými formami činností. Činnost školních klubů je totiž určena přednostně žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia a odpovídajícím ročníkům osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do družiny.

Školní kluby jsou podle Rejstříku škol a školských zařízení MŠMT zřízeny při těchto základních školách: Základní škola Prachatice, Vodňanská 287, kapacita činí 84 míst a Základní škola Volary, příspěvková organizace, kde kapacita školního klubu činí 100 míst.

Neformální vzdělávání

Na Prachaticku je aktivně činných v oblasti vzdělávání mnoho organizací neformálního vzdělávání, které doplňují aktivity zájmového vzdělávání. Jedná se o organizované výchovně vzdělávací aktivity pro děti mimo rámec povinné školní docházky, tyto aktivity fungují zpravidla na bázi dobrovolnosti. Organizátory těchto aktivit jsou nestátní neziskové organizace, příspěvkové organizace obcí atd, kulturní komise při zastupitelstvech obcí, sbory dobrovolných hasičů obcí, často i neformální sdružení občanů. Neformální vzdělávání se vyskytuje u organizací působících v různých oblastech činnosti: tělovýchovné a sportovní aktivity, kultura, ekologický výchova.

Důležitým článkem neformálního vzdělávání a celoživotního vzdělávání jsou také městské a obecní knihovny, fungující téměř v každé obci regionu. Aktivity knihoven se odvíjejí od organizačních a personálních kapacit v obci.

Do oblasti neformálního vzdělávání lze jmenovitě zařadit tyto organizace:

Portus Prachatice, o.p.s.

Tato obecně prospěšná společnost se sídlem v Prachaticích zajišťuje pestrou nabídku aktivit směrem k rodinám, dětem a mládeži v oblastech předcházení nežádoucímu chování, smysluplného trávení volného času a řešení obtížných životních situací. Předmětem činnosti této organizace je:

- poskytování sociálních služeb pro děti, mládež, dospělé a celé rodiny v oblasti prevence sociálního vyloučení
- poskytování služeb pro děti, mládež, dospělé a celé rodiny v oblasti prevence sociálně patologických jevů, rizikového chování a v oblasti péče o děti a rodinu
- zajištění, podpora a organizace společenských, volnočasových, kulturních, sportovních a jiných akcí přispívajících k všestrannému rozvoji osobnosti
- organizace vzdělávacích kurzů, přednášek, programů, seminářů, konferencí apod. pro odbornou a laickou veřejnost
- předškolní a mimoškolní výchova a vzdělávání
- vzdělávání dospělých (pedagogů, sociálních pracovníků – akreditace MŠMT a MPSV)
- supervize, facilitace, koučing
- spolupráce s jinými fyzickými a právními osobami při zajišťování činnosti v rozsahu vymezeném posláním společnosti
- další činnosti a služby podporující poslání společnosti
- osvětová činnost
- spolupráce s orgány státní správy a samosprávy, dalšími obecně prospěšnými organizacemi i jednotlivci a profesními organizacemi odborníků na regionální či krajské úrovni.

Organizace nabízí své služby v šesti zařízeních: Rodinné centrum sluníčko, Primární prevence Phénix, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub I.P., Krizové centrum – Centrum pomoci rodině a dětem, Rodičovský program SEMAFOR – pomoc rodinám, Vzdělávání v oblasti kyberkriminality, manipulace v médiích a šíření dezinformací a zavádění technologií.

KreBul, o.p.s.

KreBul o.p.s. se sídlem v Prachaticích provozuje Informační centrum pro mládež Prachatice, které je určeno pro děti a mládež ve věku od 6 do 26 let. Pracovníci pomáhají odpovědět na jejich otázky a snaží se jim poradit s řešením různých problémů. Informace jsou poskytovány zdarma, diskrétně a anonymně a podle zásad Evropské charty informací pro mládež. ICM zabezpečuje informační a poradenský servis pro cílovou skupinu z Jednotné klasifikace oblastí informací ICM v ČR: vzdělávání, práce, volný čas, cestování, sociálně patologické jevy, občan a společnost, mládež v EU, informace z regionu. ICM Prachatice dále pořádá a realizuje: práce s třídními kolektivy, adaptační a kohezni výjezdy, zážitkové programy, workshopy, výtvarné dílny, pobytové víkendové akce, fotografické a literární soutěže, vzdělávací akce, přednáškovou činnost, volnočasové aktivity aj. Ve svých aktivitách se již patnáct let věnuje multikulturní výchově (konference, setkání s pamětníky, výstavy, publikační činnost, výjezdy do památníků...). Ve všech svých aktivitách využívá dobrovolníky, propojuje generace a integruje osoby s postižením.

Městská knihovna Prachatice

Městská knihovna Prachatice patří k jednomu z největších aktérů v oblasti neformálního ale také celoživotního vzdělávání. Městská knihovna Prachatice je zřízena za účelem poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb, při zachování rovných podmínek pro všechny občany, uspokojování kulturních a informačních služeb a k všestrannému napomáhání všem formám vzdělávání občanů, do kterých patří cílová skupina dětí ve věku do 15 let. Pořádá exkurze, besedy, přednášky, výstavy a jiné kulturní a vzdělávací akce. Spolupracuje s dalšími organizacemi v obci.

Jádrem služeb veřejné knihovny jsou následující klíčové činnosti vztahující se k informacím, gramotnosti, vzdělávání a kultuře:

1. vytváření a posilování čtenářských návyků od raného dětství
2. podpora samostatného sebevzdělávání i všech stupňů školského vzdělávání
3. poskytování příležitosti pro osobní tvůrčí rozvoj
4. povzbuzování imaginace a kreativity dětí a mládeže
5. podpora rozvoje informační a počítačové gramotnost ... (citace ze z Manifestu IFLA/UNESCO o veřejných knihovnách)

Městská knihovna Prachatice nabízí kvalitní fond beletrie a naučné literatury pro cílovou skupinu do 15 let v oddělení pro děti a mládež v následujících prostorech – Městská knihovna Prachatice, Husova 70, ZŠ Národní 1018. Samozřejmě fond pro dospělé je této skupině také přístupný. Zde využívají zejména nabídku cizojazyčné literatury a hudebního oddělení. Paní knihovnice na začátku každého školního roku připravují po učitele nabídku besed, přednášek, lekcí informačního vzdělávání uživatelů na základě kritického myšlení. Neodmyslitelnou součástí jsou také nabídky pro školní kluby a družiny. Tvořivé středy se Zdeňkou Lebedovou, Kurzy tvůrčího psaní se spisovatelem Hynkem Klimkem (zastavila pandemie, ale až to bude možné, rády bychom pokračovaly). Pravidelné zapojování do celostátních aktivit k podpoře čtenářství – Celé Česko čte dětem, Den pro dětskou knihu, Den poezie, Týden knihoven, Pasování čtenářů, Noc s Andersenem, Čtenářská liga jsou již neodmyslitelnou součástí práce prachatické knihovny. Bohatá nabídka na školní prázdniny je rovněž samozřejmostí.

O kvalitě služeb svědčí statistické údaje za rok 2021 (i když knihovnické služby byly dle pandemických nařízení výrazně omezeny), kdy bylo zapsáno do oddělení pro děti a mládež 343 dětských čtenářů z toho 328 do 15 let. 8 040 návštěvníků využilo v roce 2021 služeb tohoto oddělení z toho 2 767 dětí do 15 let. Vypůjčili si 13 501 knihovních dokumentů.

Bylo uspořádáno pro děti a mládež 36 kulturních akcí s návštěvností 1 158 osob, a 44 vzdělávacích akcí navštívilo v tomto oddělení 617 osob.

Dětské skupiny

Na území ORP Prachatice aktuálně působí 5 poskytovatelů služby péče o dítě v dětské skupině, kteří provozují 9 dětských skupin s celkovou kapacitou 92 míst. Každoročně poskytovatelé odmítnou z důvodu naplněnosti kapacity celkem kolem 55 žádostí o umístění dítěte v dětské skupině.

Tab. 23: Přehled dětských skupin působících na území ORP Prachatice, Jihočeský kraj 2022 (zdroj: <http://www.evidence.mpsv.cz>; vlastní šetření)

Město	Označení DS	Název poskytovatele	Místo poskytování služby	Kapacita DS	Vznik oprávnění
Lažiště	Dětská skupina Kaštánek	Portus Prachatice, o.p.s., obecně prospěšná společnost	Lažiště 59, Lažiště, PSČ 384 32	8	09.08.2019
Netolice	Miniškolička Janinka, dětská skupina	Centrum aplikovaného výzkumu a dalšího vzdělávání, o.p.s., obecně prospěšná společnost	Václavská 82, Netolice, PSČ 38411	6	18.05.2018
Prachatice	Podniková dětská skupina - Školka Lotty z. s.	Školka Lotty z. s., Spolek	nám. Přátelství 666, Prachatice, PSČ 383 01	5	07.09.2020
Prachatice	Naše II.	Irena Formánková	nám. Přátelství 666, Prachatice, PSČ 38301	12	27.12.2019

Prachatice	Lotty II.	Školka Lotty z. s., Spolek	nám. Přátelství 666, Prachatice, PSČ 383 01	5	23.12.2019
Prachatice	Portusáček 2	Portus Prachatice, o.p.s., obecně prospěšná společnost	Starokasárenská 192, Prachatice, PSČ 383 01	12	27.10.2017
Prachatice	Portusáček	Portus Prachatice, o.p.s., obecně prospěšná společnost	Starokasárenská 192, Prachatice, PSČ 383 01	12	01.10.2016
Prachatice	Lotty I. - podniková dětská skupina	Irena Formánková	nám. Přátelství 666, PRACHATICE - PRACHATICE, PSČ 38301	12	07.09.2020
Prachatice	DĚTSKÁ SKUPINA NA ZŠ PRACHATICE, NÁRODNÍ 1018	Základní škola Prachatice, Národní 1018, Příspěvková organizace zřízená/založená územním samosprávním celkem	Národní 1018, Prachatice - Prachatice II, PSČ 383 01	20	14.09.2017

4.2.6 Další organizace neformálního vzdělávání zabývající se vzděláváním dětí a mládeže:

Sdružení při škole ZŠ Národní Prachatice, Národní 1018, 383 01 Prachatice III

Seniorská občanská společnost, z.s., SNP 559, 383 01 Prachatice

Bezinka – Montessori škola, z.s., Národní 1018, 383 01 Prachatice, <http://montessori-pt.cz/>

Střediska ekologické výchovy Národního parku Šumava – SEV Vimperk, SEV Stožec

Národní park Šumava je tou nejlepší učebnou pod širým nebem, střediska ekologické výchovy nabízí výukové programy zaměřené na přírodu a život v NP Šumava pro děti všech věkových kategorií od mateřských škol po střední školy, vedle programů pro školní kolektivy organizují SEV i akce pro veřejnost, převážně pro rodiče s dětmi, které jsou zaměřené na poznávání šumavské přírody a tvoření z přírodních materiálů, www.npsumava.cz/navstivte-sumavu/ekologicka-vychova/

Rodinné centrum Amálka Prachatice, U Stadionu 261, 383 01 Prachatice,

KreBul, o.p.s., Zlatá stezka 145, 383 01 Prachatice,

Tělovýchovné jednoty Sokol a sportovní kluby na území celého regionu,

SKI Klub Šumava, www.skisumava.cz,

Sdružení Jóga v denním životě Prachatice, Italská 773, 383 01 Prachatice

Dům dětí a mládeže

Lyko Klub Prachatice z.s.

Tělovýchovná jednota TATRAN a přidružené kluby

Zájmové vzdělávání při jednotlivých základních školách

Spolky v menších obcích ORP suplující funkci neformálního vzdělávání

Knihovny v ORP

4.2.7 Vývoj počtu pracovníků ve školách a školských zařízení

Tabulka 24: Pracovníci ve školství ORP Prachatice – údaje za pracovníky škol a škol. zařízení zřizovaných obcemi – průměrný počet pracovníků přepočtený na plně zaměstnané za celý rok podle druhu zařízení (Zdroj: Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství 2023)

Zařízení PaM	MŠ	ZŠ	ZUŠ	Lesní MŠ	ŠD	ŠK	ŠJ	CELKEM
Rok 2022								
pracovníci celkem	168,422	333,9632	21,6584	0,6666	28,0717	0,7929	84,1324	620,143
z toho pedagogičtí prac.	133,1277	270,6313	18,9584	0,5333	27,5284	0,7929	0	451,572
Rok 2021								
pracovníci celkem	161,4395	325,8553	22,4675	26,076	xxxxx	0,8573	83,4474	620,143
z toho pedagogičtí prac.	126,3065	260,6949	19,5675	25,6094	xxxxx	0,8573	0	433,0356
Rok 2020								
pracovníci celkem	155,9234	314,868	22,3154	26,3398	1,6687	1,0007	820987	604,2147
z toho pedagogičtí prac.	119,9009	249,6322	19,4154	25,3273	0,9187	0,7341	0	415,9286
Rok 2019								
pracovníci celkem	142,1906	303,5252	21,4716	24,1877	3,2030	1,1990	83,5183	579,2954
z toho pedagogičtí prac.	111,7189	239,0939	19,5044	23,5584	1,5750	0,9990	0,000	396,4496
Rok 2018								
pracovníci celkem	129,5545	292,0076	21,1952	24,4331	2,9871	0,7517	80,8808	551,8100
z toho pedagogičtí prac.	102,4493	231,5119	19,0119	24,3628	1,7448	0,7517	0,000	379,8324
Rok 2017								
pracovníci celkem	130,343	281,313	22,344	23,704	3,184	0,431	80,607	541,926
z toho pedagogičtí prac.	102,055	225,140	19,244	23,646	2,000	0,431	0,000	372,516

4.2.8 Hospodaření škol

Tabulka 25: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
mzdové prostředky celkem	123 577 000	128 947 663	132 667 597	137 529 000	150 704 811	175 615 947	204 310 226	246 798 783	269 211 167	281 997 749
z toho	platy	127 524 663	131 066 597	114 561 000	135 995 000	148 913 811	173 730 947	202 243 496	245 102 084	266 129 131
	ostatní osobní náklady	1 423 000	1 601 000	1 259 000	1 534 000	1 791 000	1 885 000	2 066 730	1 696 699	3 082 036
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	46 456 000	48 656 880	49 854 963	52 425 000	58 022 745	66 812 023	77 388 074	97 072 304	104 128 611	108 752 128
neinvestiční výdaje celkem	170 033 000	177 604 543	182 522 560	189 954 000	208 727 556	242 427 970	281 698 300	343 871 087	373 339 778	390 749 877

Zdroj: Městský úřad Prachatic, Odbor kultury, cestovního ruchu a školství, 2022

Tabulka č. 26: Financování ZŠ na žáka - srovnání

Financování základních škol na žáka (2017–2021), Finance od státu na žáka základní školy (2020–2021) a Finance od obcí na žáka základní školy (2017–2019) po ORP, pouze ORP Prachatice

Zdroj dat: PAQ Research (výpočet), MŠMT, Ministerstvo financí, MF

Vytvořeno v DataPAQ od PAQ Research, licence CC BY-NC 4.0

4.2.9 Návaznost na dokončené základní vzdělávání

V ORP Prachatice existuje několik možností návaznosti na dokončené základní vzdělání. Středoškolské vzdělávání poskytují na SO ORP Prachatice tyto školy:

Gymnázium, Prachatice, Zlatá stezka 137

Gymnázium všeobecné osmileté a Gymnázium všeobecné čtyřleté, více informací na <http://www.gympt.cz/>

Střední škola a Základní škola, Vimperk, Nerudova 267

Jedna část školy sídlí v Prachaticích. Vedení školy sídlí ve Vimperku. Škola nabízí velké množství oborů v různých oblastech - elektro, stavební, zemědělské a lesnické, a v oborech služeb. Odborná výuka, vedená zkušenými pedagogy, umožňuje žákům získat praktické zkušenosti v kvalitním výukovém prostředí a praxi u renomovaných firem. Praxe je částečně realizována na smluvních pracovištích. Více informací na <http://www.stredni-skola.eu/>

Vyšší odborná škola sociální a Střední pedagogická škola, Prachatice, Zahradní 249

SPgŠ v Prachaticích nabízí zájemcům o úplné středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou dva studijní obory: obor Předškolní a mimoškolní pedagogika a obor Pedagogické lyceum. Za půl století existence školy prošlo lavicemi SPgŠ více než 3000 absolventů denního a další stovky absolventů dálkového studia. Absolventi školy přijímají tradičně místa učitelů v mateřských školách a vychovatelů ve školních družinách, domovech mládeže či centrech volného času, uplatňují se také v kultuře a umění. Většina absolventů úspěšně ukončuje vysokoškolské studium, a to zejména učitelského směru. Více informací na <http://www.spgspt.cz/>

V sousedních ORP jsou dostupné tyto další školy:

Gymnázium a Střední odborná škola ekonomická, Vimperk, Pivovarská 69

TRIVIS - Střední škola veřejnoprávní Vodňany, s.r.o.

Euroškola Strakonice střední odborná škola s.r.o.

Gymnázium, Strakonice, Máchova 174

Střední rybářská škola a Vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie, Vodňany, Zátíší 480

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Volyně, Resslerova 440

Základní škola a Gymnázium Vodňany

Střední škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Volyně, Lidická 135

Do výčtu škol navazujících na základní vzdělávání lze rovněž zahrnout další střední školy v celém jihočeském kraji.

4.3 Specifická část analýzy

4.3.1 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území

Tabulka 27: Analýza dotčených skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalitní výuka, podnětné prostředí, u MŠ delší otevírací doba	nedostatek kooperace škola x rodič	prostřednictvím pracovníků školy	rozvoj komunitního přístupu ve školách; možnost zpoplatnění nadstandardních služeb (nutná změna legislativy; vs. vzory ze zahraničí)
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	dostatek míst (umístění dítěte), kvalitní prostředí	přesun žáků/rodin do jiných sídel	prostřednictvím pracovníků školy a zřizovatelů	flexibilní využití stávajících kapacit, změna legislativy omezující provozní kapacity (především hygienické předpisy pro MŠ); zvyšování kvality výuky
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	kvalitní výuka, podnětná nabídka služeb, aktivit	demotivace	prostřednictvím pracovníků školy a kooperujících NNO	zlepšení práce PP, vybavení škol a zázemí, možnosti mimoškolních aktivit
Pedagogové a další zaměstnanci	motivující prostředí a odpovídající zázemí	demotivace	prostřednictvím vedoucích pracovníků škol, PP vzájemně	zlepšení vybavení škol a zázemí, možnost efektivního DVPP a získávání zkušeností (vč. zahraničí)
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	zajištění financí, bezproblémové fungování	finanční a organizační problémy	prostřednictvím vedoucích pracovníků škol	vícezdrojové financování investic (infrastrukturních i neinfrastrukturních projektů)
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	zajištění míst v dopravně dostupných školách pro žáky z obce	organizační problémy, potenciální odliv obyvatelstva	prostřednictvím zřizovatelů škol	komunikace s rodiči, komunikace s okolními obcemi (zřizovateli škol)
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	zajištění financí, bezproblémové fungování	finanční a organizační problémy	prostřednictvím vedoucích pracovníků škol	vícezdrojové financování investic (infrastrukturních i neinfrastrukturních projektů)

Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO)	kooperace se školou, zapojení škol do komunitního života (finance)	nedostatek kooperace škola x partneři	prostřednictvím vedoucích pracovníků škol a jednotlivých PP	rozvoj komunitního přístupu ve školách; možnost otevření škol pro komunitní aktivity a vzdělávání dospělých (nutná změna předpisů; vs. vzory ze zahraničí)
Pracovníci a dobrovolní pracovníci v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže	vyšší míra zapojení dalších organizací a spolupráce s místními organizacemi i zájmovými skupinami	finanční a organizační problémy	prostřednictvím vedoucích pracovníků škol a jednotlivých PP	rozvoj komunitního přístupu ve školách; možnost otevření škol pro komunitní aktivity a neformální vzdělávání
Veřejnost	zapojení do procesů, průběžně seznamována se záměry, výsledky a cíli místního akčního plánu	organizační problémy	prostřednictvím sociálních sítí – Facebook, internetové stránky, zpravodaje	komunikace s veřejností, dostatek informací
Místní akční skupina	kooperace se školami, zastřešující projektové aktivity, zapojení škol do komunitního života	nedostatek kooperace škola x MAS	prostřednictvím vedoucích pracovníků škol a jednotlivých PP	rozvoj komunitního přístupu ve školách; možnost otevření škol pro komunitní aktivity a vzdělávání dospělých (nutná změna předpisů; vs. vzory ze zahraničí)

Zdroj: Vlastní šetření 2022

Jako dotčené skupiny byly do analýzy zahrnuty všechny, kterých se tato problematika přímo dotýká: uživatelé – tj. rodiče dětí, kteří již školu navštěvují, rodiče těch, kteří se na školní docházku teprve připravují, dále děti, zřizovatelé a jejich zaměstnanci, ale i ti, kterých se problematika týká nepřímo – obce, které vlastní školy a školská zařízení neprovozují, ale ze zákona jsou povinny pro své obyvatele docházku zajistit, partneři školy, kteří mohou se školou vstupovat do spolupráce formou využití prostor pro další vzdělávání dospělých, sponzoři, pracovníci v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže, veřejnost a místní akční skupiny.

Uživatelé očekávají především vysokou kvalitu zařízení, výuky a personálu, moderní vybavení budov, individuální přístup a dobrou komunikaci, dostatečnou kapacitu MŠ i ZŠ s možností výběru a dobrou dostupností ze svého bydliště. Hlavním rizikem této skupiny jsou přehnané požadavky a u dětí nepozornost a nedostatečná motivace.

Zřizovatelé očekávají kvalitní legislativu a dostatek financí ze strany státu, kvalitní pracovníky ve vedoucích funkcích a naplněnou kapacitu. Rizikem pro tuto skupinu je podcenění významu ZŠ a MŠ, neochota ke spolupráci s jejich představiteli, možné organizační problémy a odliv obyvatelstva.

Zaměstnanci očekávají dobré finanční ohodnocení a ocenění práce, příjemný kolektiv, dobré pracovní zázemí a možnost profesního růstu. Rizikem z jejich strany je syndrom vyhoření, nevhodné osobní předpoklady k práci, odchod do jiné profesní sféry, genderová nevyrovnanost.

Ostatní obce (nezřizovatelé) očekávají dobrou dostupnost škol a dostatečnou kapacitu spádových škol pro svoje obyvatele. Od nich hrozí především nezáměr o řešení situace ve školství.

4.3.2 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Tabulka 28: Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	tvorba finančních rezerv, využití dotací, projekty spolupráce	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	tvorba finančních rezerv, využití dotací, projekty spolupráce	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	3	5	15	tvorba finančních rezerv, využití dotací, úprava úvazků, slučování tříd	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	2	4	na ORP Prachatice je celkově dobrá dostupnost MŠ a ZŠ, spolupráce mezi obcemi; flexibilní využití stávajících kapacit, spolupráce s zřizovatelem	Obce daného území

Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	4	16	legislativní změna ve vyhlášce o hygienických předpisech, opatření vedoucí k flexibilnějším reakcím na demografické výkyvy, nabídka služeb	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	4	12	řešení na úrovni poskytovatele služby, možná také spolupráce obcí na pořízení vlastního mikrobuse ke svozu / rozvozu dětí, dotační programy	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	4	4	16	zvýšení informovanosti obcí o možnostech a přínosech spolupráce, ukázka dobré praxe, spolupráce v rámci obce a škol	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	5	20	nemohou samostatně ovlivnit	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	5	15	nemohou samostatně ovlivnit	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	zajištění dostatku financí na realizaci oprav, rekonstrukcí (projekty, dotace)	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	5	15	zajištění dostatku financí na realizaci oprav, rekonstrukcí (projekty, dotace)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	3	6	výměna vedení, optimalizace organizační struktury (školská rada)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	3	4	12	další vzdělávání pedagogů, kooperace mezi školami, zlepšení vybavení (ČŠI)	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	4	8	propagace školy, pořádání akcí pro veřejnost (zavedení dnů otevřených dveří, volnočasové aktivity apod.), zlepšení spolupráce rodičů a školy, zvýšení motivace rodičů, kvalitní výuka, kvalitní pedagogický sbor (publicita)	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	3	4	12	zajištění motivace učitelů fungovat ve venkovských školách, odpovídající odměňování (vzdělávání)	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Vlastní šetření 2022

Z analýzy jako největší rizika vycházejí: nedostatek financí na investice a vybavení z pohledu organizačního pak nepříznivý demografický vývoj a nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje. Dalším významným rizikem se jeví také změna legislativy vedoucí k dalším vynuceným investicím a nezájem a neochota obcí ke spolupráci.

Naopak velmi malým rizikem se zdá špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území, špatné řízení školy a nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ.

4.3.3 Východiska pro strategickou část

Analytická část a veškeré výstupy provedeného výzkumu potřeb základních a mateřských škol, které provedlo MŠMT ČR, budou předmětem diskuze na jednání jednotlivých pracovních skupin. Pracovní skupiny byly vytvořeny na základě povinných, doporučených a volitelných opatření MAP a sestaveny z aktérů řešeného území. Jednotliví členové byli vytipováni a osloveni na základě návrhu odborného garanta, který velmi dobře zná problematiku v území.

Ustanoveny byly následující pracovní skupiny:

- Skupina pro financování
- Skupina pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka
- Skupina pro rovné příležitosti
- Skupina pro další témata

Na základě výstupů analýzy dotazníkového šetření MŠMT ČR, analytické části a dosavadních diskusí byly na jednáních pracovních skupin definovány klíčové oblasti, které byly dále řešeny formou úprav, doplnění a korekcí dle reálné situace v území. Z takto definovaných oblastí byly vybrány priority, které byly předmětem řešení MAP. Na základě diskusí v pracovních skupinách a výsledků analýz byly realizačním týmem aktualizovány SWOT – 3 analýzy pro každou prioritní oblast. Návrhy byly poté opět předloženy pracovním skupinám k posouzení, případným úpravám a odsouhlasení.

4.3.4 Existující strategické dokumenty v SO ORP Prachatice mající souvislost s oblastí vzdělávání

Strategie na menších územích:

- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2021-2027 pro zájmové území MAS Šumavsko, z.s.
- Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období let 2015-2022
- Strategický plán rozvoje Dobrovolného svazku obcí Prachaticko pro období 2016–2020
- Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Prachatice z roku 2022
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Prachatice na období 2020-2022
- Strategické plány, programy rozvoje jednotlivých obcí ORP
- Strategie vzdělávání města Prachatice 2030+ (2022)
- Program rozvoje mikroregionu Vlachovo Březí pro období 2023 - 2028

Strategie na vyšších územních úrovních

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji 2020–2024
- Program rozvoje Jihočeského kraje 2021-2027
- Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Jihočeském kraji II
- Strategie rozvoje školství Jihočeského kraje v horizontu do roku 2020
- Plán rozvoje sportu v Jihočeském kraji
- Akční plán na podporu technického vzdělávání pro roky 2017-2020

Strategie na národní úrovni

- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023
- Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019–2020
- Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020
- Koncepce podpory mládeže 2014–2020
- Záměr rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti v základním vzdělávání
- Národní plán výuky cizích jazyků
- Strategie sociálního začleňování 2021-2030
- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením 2021–2025
- Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021-2030
- Kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání (Kvalitní škola, ČŠI)

4.3.5 SWOT analýza prioritních oblastí rozvoje v SO ORP Prachatice

SWOT analýzy byly zpracovány pracovními skupinami MAP pro jednotlivé oblasti následovně:

a) Čtenářská a matematická gramotnost

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
Čtenářská gramotnost 1. Existence městských a obecních knihoven, aktivní spolupráce škol s knihovnami, sdílení dobré praxe napříč organizacemi 2. Existence a spolupráce s SPC pro vady řeči Prachatice 3. Existence mnoha projektů/programů, kde lze podpořit ČG (např. čtenářské dílny/kluby – přivede do knihoven i rodiče, existence aplikace Readmio, výukové programy pro PC k ČG) ----- 4. Částečná vybavenost základních škol pro podporu čtenářské gramotnosti – školní knihovny, čtenářské koutky, dostupná odborná literatura pro pedagogy (!vybrat správné zdroje – tip! www.nejlepsiknihydetem.cz) Matematická gramotnost 1. Existence a využívání výukových metod v praxi (např. metoda profesora Hejného) a sdílení	Čtenářská gramotnost - Slabá motivace dětí/žáků ke čtení – malá podpora ze strany rodičů (obecně, celospolečenský problém), dětem chybí jazykový cit, schopnost poslouchat a porozumět obsahu (důvod – klipová generace – vizuální krátký kontakt) - Konkurence IT technologií - Zhoršující se logopedické problémy u dětí (vývojové dysfázie), dostatečně nepodchycená logopedická péče, malá kapacita SPC pro vady řeči ----- - Nízká motivace některých neprofesionálních knihoven a malá podpora ze strany zřizovatele Matematická gramotnost 1. Nedostatečné kompetence pedagogů, jak pracovat s tématem finanční gramotnosti, slabá orientace v tématu, okrajová záležitost, nízká motivace 2. Nevyužití možností mezipředmětových vztahů ve výuce

2. Existence pomůcek na podporu matematické gramotnosti (např. Logico piccolo), existence programů a projektů na podporu matematické gramotnosti (např. klub deskových her a logiky, monte klub ZŠ Národní – hlavolamy) 3. Existence matematických soutěží a olympiád	3. Nedostatek aprobovaných učitelů matematiky a fyziky
Příležitosti	Ohrožení
Čtenářská gramotnost 1. Zavádění, rozvoj a udržení vzdělávacích programů na podporu čtenářské gramotnosti, podpora další spolupráce s místními knihovnami, společné programy na podporu čtenářské gramotnosti a celospolečenská osvěta 2. Logopedická prevence a osvěta – odborná setkání s odborníky pro veřejnost 3. Využití dostupných IT technologií pro rozvoj čtenářské gramotnosti, vhodné zdroje pro ČG a jejich vytipování ----- 4. Začleňování dětí cizinců (rozvojové programy MŠMT) 5. Využití AI a podpora kritického myšlení Matematická gramotnost 1. Využití DVPP pro pedagogy a výměna zkušeností a dobré praxe mezi školami 2. Matematická gramotnost jako průřezové téma (propojení tématu do jiných předmětů) 3. Podpora finanční gramotnosti na ZŠ, MŠ, podpora vzdělávacích programů na rozvoj matematické gramotnosti, využití IT technologií pro rozvoj MG (návaznost také na revizi RVP IT)	Čtenářská gramotnost 1. Slabá motivace ke čtení jako celospolečenský problém, obecně chybí jazykový cit, schopnost poslouchat a porozumět obsahu, zhoršující se logopedické problémy u dětí 2. Uzavření knihoven v době nouzového stavu – návrat čtenářů do knihoven 3. Nedostatek finančních prostředků na pedagogické intervence ve školách, na podporu talentovaných, na logopedické intervence v MŠ Matematická gramotnost 1. Finanční gramotnost jako celospolečenský problém (vysoká míra zadlužení, klamavé reklamy,...) 2. Nedostatek aprobovaných učitelů matematiky, fyziky a obecně technického zaměření 3. Systém přípravy budoucích učitelů

b) Další témata

Silné stránky	Slabé stránky
1. Existence DDM, ZUŠ, NNO, školní družiny, školní kluby 2. Existence odpoledních aktivit po vyučování (nabídka DDM, kroužky při ZŠ, kluby, NZDM)	1. Jazyková bariéra učitelů pro navazování mezinárodní spolupráce 2. Pro ZUŠ je nabídka vzdělávacích programů malá oproti ZŠ, MŠ (projektové dny mimo školu, ve škole)

3. Velká nabídka vzdělávacích programů (NNO a další...) ----- 4. Využívání místních lektorů a regionálních odborníků 5. Existence pěveckých sborů a dětských souborů 6. Mezigenerační spolupráce 7. existence nabídky DVPP pro ZŠ, MŠ 8. Dobře fungující MAS na území ORP 9. Existence vhodných dotačních programů v kraji (grantové programy – školství ZŠ, MŠ, sport, práce s mládeží, preventivní programy, EVVO) 10. Neformální setkávání ředitelů škol MŠ, ZŠ 11. Dobrá spolupráce mezi organizacemi	3. Chybí centrální rozcestník o nabídce zájmového a neformálního vzdělávání a vzdělávacích programů ----- 4. DVPP – neznámá kvalita poskytovatelů DVPP 5. Školy zahlceny nabídkami – podstata školy je učit 6. Menší nabídka dotačních programů pro ZUŠ 7. Chybí aprobování učitelé pro oblast ICT, cizí jazyky 8. Vzdělávání v oblasti umělé inteligence, rozlišování realita/fikce, kritické myšlení 9. Vzdělávání v souvislosti s výhledem na dalších 30+ let – znalost/dovednost – co je důležitější?
Příležitosti	Ohrožení
1. Nové metody ve vzdělávání (formativní hodnocení, zážitková pedagogika a další) 2. Sdílení vhodných prostor pro vzdělávací akce (Lštění, DDM, Dřítatka, KreBul) 3. Databáze informací o nabídce vzdělávacích aktivit – sdílení dobré praxe – nabídka školních i mimoškolních aktivit na regionální úrovni (pozn. řešeno v rámci MAP II + reference – hvězdičky – programy s nízkou kvalitou nezařazovat) 4. Nabídka lektorů jako součást databáze „dobré praxe“ ----- 5. Sdílení dobré praxe o nabídce DVPP 6. Sdílení virtuálního prostoru (virtuální prostor pro sdílení – implementace do databáze dobré praxe) 7. Možnost využití nahrávacího studia v ZUŠ Prachatice – vytvoření CD s nahrávkami pěveckých sborů z Prachaticka 8. Spolupráce s neziskovými organizacemi 9. Zájmové kroužky i při MŠ 10. Podpora činnosti školních parlamentů (využití dobré praxe ZŠ Volary) 11. Podpora sportovních a pohybových aktivit (např. lyžařské odpoledne, návštěvy plaveckých bazénů...) 12. Revize RVP a následně ŠVP pro oblast ICT	1. Nedostatek lidských zdrojů (aprobování učitelé v ZŠ, ZUŠ, nekvalifikovaní trenéři v neformálním, zájmovém vzdělávání) 2. ZUŠ, DDM stále zůstávají na konci zájmu politické veřejnosti (nově přidáno) 3. Nízká podpora financování ZUŠ (nemožnost čerpat investiční prostředky z programů EU) – to bychom už mohli vymazat ----- 4. Integrace cizinců do společnosti, propojování komunit (vietnamská, ukrajinská, arménská, rómská...)

13. Další pravidelné jazykové vzdělávání pro pedagogy) 14. Vzdělávání a podpora aktivit v oblasti tolerance, prevence xenofobního chování, integrace cizinců apod. 15. Nabídka programů MAS z MAP (učitelé, děti, žáci)	
---	--

c) Rovné příležitosti ve vzdělávání

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<ol style="list-style-type: none"> Existence ZŠ Zlatá stezka 387, Prachatice (ZŠ praktická a speciální, třída při zdravotnickém zařízení), zájmového vzdělávání (DDM) a ZUŠ, organizací neformálního vzdělávání – vzdělává děti a žáky bez rozdílu – společné vzdělávání přirozeným prvkem, Portus Prachatice, o.p.s. (nizkoprahové zařízení, primární prevence Phénix, rodinné centrum, doučovací centrum, logopedie), PPP, SPC pro vady řeči a dobrá spolupráce škol, sociálních služeb, OSPD, PPP a dalších organizací Škola jako klíčový subjekt při identifikaci problémů dětí a žáků (diagnostika), Zajištěn „stabilní“/propojený systém prevence Individuální práce s každým účastníkem zájmového, neformálního vzdělávání vč. ZUŠ napříč regionem <hr/> <ol style="list-style-type: none"> Školní stravování + obědy zdarma (program pro znevýhodněné žáky) Existence příměstských táborů Existence sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi (Český červený kříž Prachatice, Charita Vimperk-Prachatice) 	<ol style="list-style-type: none"> Nedostatečné kompetence asistentů pedagoga (asistent není hlídač, ne asistent dítěti, dítě/žák s asistentem pedagoga – zpravidla problémy se sebeobsluhou, někdy válka mezi pedagogem a asistentem – nastavení spolupráce), nízké úvazky asistentů pedagoga– těžko se shání na takovéto pozice lidé, někdy nedostatečné vzdělávání Nesystémové DVPP (široká a nesystematická nabídka, široká nabídka nezaručuje kvalitu, systém DVPP nesmí narušovat běžnou výuku ve škole), hůře dostupná nabídka programů primární prevence Inkluze/společné vzdělávání není vhodné pro děti a žáky s mentálním postižením <hr/> <ol style="list-style-type: none"> Neexistence speciální třídy v MŠ Alternativní/nové směry vzdělávání nemají návaznosti na vyšší stupeň vzdělávání, nízká nabídka alternativního vzdělávání Systém programu Obědy zdarma (není navázáno na spolupráci s OSPOD, kompetence přesunuty na školu, není navázáno na systém sociálních služeb) Nízký počet učitelek v MŠ (na 28 dětí ideálně 2 učitelky) Včasná diagnostika dětí v MŠ a spolupráce s PPP
<i>Příležitosti</i>	<i>Ohrožení</i>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Posílení role školních poradenských pracovišť ve vztahu mj. k pedagogickým pracovníkům a tématu inkluze 2. Třídnické hodiny (práce s třídním kolektivem) 3. Cílená a kvalitní individuální/skupinová supervize pro pedagogické pracovníky (využití nabídky individuální/skupinové supervize pro pedagogické pracovníky - zkušenosti z MAP, kontakty na supervizory) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ohrožení systémem výchovy, vzdělávání a prevence v ČR 2. Personální podpora – nedostatek školních psychologů, speciálních pedagogů, asistentů pedagoga; školní psycholog, speciální pedagog – není stálá pozice při každé ZŠ garantovaná státem, závislost na dotacích; výchovný poradce, metodik prevence – nízké nebo žádné hodinové dotace na činnost 3. Financování školství (vč. závislosti aktivit a pracovních pozic na dotacích EU, nejsou podporovány témata vzdělávání obecně – vždy něco podporováno ve vlnách – např. polytechnika, inkluze, ale co ostatní témata, neprůhledné financování ze strany MŠMT směrem ke školskému poradenskému systému, financování suplování v ZŠ)
<ol style="list-style-type: none"> 4. Otevření třídy pro děti se specifickými poruchami učení, chování a autismem při ZŠ Zlatá stezka 387, Prachatice 5. Existence alternativních/nových směrů ve vzdělávání 6. Sdílení zkušeností mezi školami (např. ZŠ Zlatá stezka 387 jako hostitelská škola), využití místních regionálních odborníků (identifikace místních lídrů MAP) 7. Suplent – pozice na škole (inspirace v zahraničí) 8. Navázání spolupráce s OSPOD, policie ČR, státní zastupitelství (přizvání do PS MAP) 9. Předškolní třída pro děti s lehkým mentálním postižením při ZŠ Zlatá stezka 387, Prachatice 10. Nově vznikající jesle, poptávka z důvodu změny pravidel pro provozování dětských skupin 11. Terénní sociální služba Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež při Portus Prachatice, o.p.s. (registrace) 12. Strategie vzdělávání 2030+ 13. Zajištěny podmínky pro distanční výuku na úrovni regionu (zajištěna technika, It podpora a připojení k internetu) 14. Rozvoj spolupráce se sociálními službami – od září 2023 na území poskytovány sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi 15. Spolupráce s PPP v Prachaticích 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Agresivní děti v MŠ – nárůst intervencí PPP, složitá diagnostika, rizikové chování, psychické problémy dětí, nedostatek dětských psychologů a psychiatrů 5. Víceletá gymnázia – odliv žáků na tento typ škol, není v intencích rovných příležitostí, neplní funkci, selektují 6. Vznik dětských gangů 7. Vyhoření pedagogů 8. Existence sociálně rizikových oblastí (lokalit) v regionu 9. Absence školních poradenských pracovišť v MŠ

4.3.6 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Vymezení hlavních problémových oblastí k řešení v oblasti vzdělávání dětí a žáků do 15 let v ORP Prachatice, popis jejich příčin a návrhy řešení navazuje na vypracované SWOT analýzy prioritních tematických oblastí vzdělávání. Tyto SWOT analýzy byly vytvořeny pracovními skupinami MAP OPR

Prachatice III. Jednalo se o tyto tři pracovní skupiny a řešené stejnojmenné tematické oblasti – rovné příležitosti ve vzdělávání, čtenářská a matematická gramotnost a další témata.

Označením tří nejvýznamnějších faktorů u každé složky SWOT identifikovaly pracovní skupiny klíčové slabé a silné stránky, ohrožení a hrozby. Tím vznikl základní rámec dílčích klíčových problémů vzdělávání v ORP Prachatice a návrhů řešení. Dokument zahrnuje i další vymezené problémové oblasti.

Návrhy a podklady formulované pracovními skupinami pro tuto analýzu zpracoval realizační tým do předkládané podoby v lednu roku 2022.

Takto vymezené klíčové problémy a zpracovaný dokument jsou podkladem pro aktualizaci dokumentu MAP ORP Prachatice do roku 2023 zpracovaného v rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Prachatice III.

a) Tematická oblast – čtenářská gramotnost

Problémová oblast: Slabá motivace ke čtení jako celospolečenský problém (chybí jazykový cit, schopnost poslouchat a porozumět obsahu, zhoršující se logopedické problémy u dětí)

Popis problému a jeho příčin:

Malá motivace ke čtení je celosvětovým problémem.

Děti nemají často čtenářskou podporu v rodině (nemají knížky, rodiče jim nečtou a ani sami rodiče nečtou).

S rodinou souvisí i stále četnější logopedické problémy u dětí, které dětem ztěžují schopnost číst.

Dospělí i děti tráví hodně času u IT zařízení, které, na rozdíl od četby, nevyžaduje téměř žádné úsilí (je pasivní).

Návrh řešení:

Nový projekt „S knížkou do života“ (Bookstart) umožní pracovat v knihovně s celou rodinou od narození dítěte. Nákup balíčků do všech knihoven, které projeví zájem.

Spolupráce knihoven a škol.

Nabídka e-knih a audioknih a jejich propagace v knihovnách a školách.

Výběr doporučené četby pro děti (učitelé často volí knihy zastaralé a pro dnešní děti naprosto nezajímavé, odrazující od četby).

Povinnost čtení u dětí ve škole (někteří učitelé ČJ žádnou četbu u dětí nepožadují).

Problémová oblast: Konkurence IT technologií, využití dostupných IT technologií pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti

Popis problému a jeho příčin:

Nedostatek vybavenosti školních zařízení nejnovější moderní technikou.

Nedostatek učeben IT.

Nevyužívání moderních technologií ve všech předmětech.

Návrh řešení:

Využití tabletů, mobilních tlf. a jejich aplikací – př. Únikové hry, práce s QR kódy, práce s textem v elektronické podobě (knihy..).

Dostatek financí do škol.

Doporučení: <https://digifolio.rvp.cz/artefact/file/download.php?file=94099&view=2935>

Využití např.: <http://www.ctenarska-gramotnost.cz/>

Problémová oblast: Zhoršující se logopedické problémy u dětí (vývojové dysfázie), dostatečně nepodchycená logopedická péče, malá kapacita SPC pro vady řeči, potřeba logopedické prevence a osvěty

Popis problému a jeho příčin:

Problémem je malé povědomí o této nemoci. Děti mají opožděný vývoj řeči. Patlavost je většinou narušené zrakové, sluchové vnímání, paměť a pozornost. Nerovnoměrný vývoj, problémy s hrubou motorikou, návazně na to i s jemnou. Mají problémy s orientací v čase a prostoru, často se objevuje i problém s lateralitou – zkřížená lateralita.

Návrh řešení:

Včasná a správná diagnostika. Spolupráce s rodinou. Přítomnost speciálního pedagoga na pracovišti. Přítomnost logopedického asistenta na pracovišti. Asistent pedagoga v MŠ i ZŠ. Dostatek přiměřených podnětů pro rozvoj všech oblastí. Art terapie. Podněty a možnosti pro správný pohybový vývoj. Individuální přístup při plnění úkolů. Celospolečenská osvěta.

Problémová oblast: Zavádění, rozvoj a udržení vzdělávacích programů na podporu čtenářské gramotnosti, podpora spolupráce s místními knihovnami, společné programy na podporu čtenářské gramotnosti a celospolečenská osvěta, nízká motivace malých neprofesionálních knihoven a slabá motivace ze strany obcí

Popis problému a jeho příčin:

Existuje řada celostátních programů organizovaných SKIP (svaz knihovníků a inf. pracovníků) na podporu čtenářství. Těchto programů se zúčastňuje většina profesionálních knihoven a jen malá část neprofesionálních knihoven. Neprofesionálním knihovníkům chybí větší morální i finanční ohodnocení za práci, kterou dělají ve svém volnu. Ze strany zřizovatele je často slabá podpora, protože často nepochopili důležitost knihovny v obci. Také prostředí knihovny často neumožňuje pořádání akcí a nedostatek financí zase neumožňuje nákup doprovodných balíčků k programům (Bookstart).

Návrhy řešení:

Zlepšení finančního ohodnocení neprofesionálních knihovníků (minimální hodinová mzda – přesvědčování zřizovatelů)

Vymýšlet a realizovat regionální společné programy pro školy a knihovny, navazovat spolupráci.

Nakoupení dárkových sad pro program „S knížkou do života“ (Bookstart) pro všechny knihovny, které projeví zájem.

Motivace starostů k podpoře svých knihoven (příklady dobrých knihoven na jejich setkávání).

Rekonstruovat knihovny tak, aby se zde mohli konat akce pro děti i dospělé.

Problémová oblast: Nedostatek finančních prostředků na pedagogické intervence ve školách, na podporu talentovaných, na logopedické intervence v MŠ

Popis problému a jeho příčin:

Většina mateřských škol se nyní potýká s nárůstem dětí s logopedickou vadou a s nedostatkem času pedagogů pro děti talentované. Příčinou je málo pedagogů na třídu, kteří by se mohli věnovat těmto dětem. MŠ mají dostatek učitelů, kteří mají na školách vystudovanou logopedickou prevenci, anebo speciální pedagogiku, ale nemohou tuto práci vykonávat, vzhledem k pedagogické náplni pracovní doby. A pokud se učitel pokouší o nápravu hlásek u dětí s logopedickou vadou či rozvoj talentovaných dětí, dělá to ve svém volném čase, bez jakékoliv finanční odměny – ta záleží pouze na rozhodnutí ředitele, není vymezená intervence.

Návrh řešení:

Nyní se investovalo mnoho finančních prostředků do logopedických asistentů, kteří by mohli dělat logopedickou prevenci na školách pod dohledem klinických logopedů, kteří by zastřešili diagnostiku těchto dětí. Tak by naše školství mohlo využít učitelek s logopedickou asistencí, nebo se speciální pedagogikou a tyto učitelé by měli zkrácený úvazek u dětí a zbytek úvazku by mohli vykonávat tuto individuální práci. Své děti učitelé na školách znají nejlépe a vědí, kde tyto děti „tlačí bota“ nebo, kde vynikají a kterou oblast je třeba rozvíjet. Potom by zbylo i dost prostředků na navýšení úvazku pro asistenty, nebo učitele, kteří pracují na překryv ve školách a tím bychom docílili navýšení pedagogů ve třídách.

Tematická oblast – matematické gramotnost

Problémová oblast: Podpora finanční gramotnosti na ZŠ, MŠ, podpora vzdělávacích programů na rozvoj matematické gramotnosti, využití IT technologií, nedostatečné kompetence pedagogů, jak pracovat s tématem finanční gramotnosti, slabá orientace v tématu, nízká motivace a slabá orientace v problematice, finanční gramotnost jako celospolečenský problém

Popis problému a jeho příčin:

Podpora finanční gramotnosti je dána standardy finanční gramotnosti, které by se měly promítat do oblasti Matematiky a její aplikace, Člověk a jeho svět a Člověk a společnost. V rámci RVP nedošlo k větší změně obsahu v oblasti Matematiky a její aplikace, která by souvisela s finanční gramotností. Rozvoj finanční gramotnosti je realizován především pouze na III.st. v rámci mezipředmětového tématu, výuka je tedy spíše nepravidelná a nárazová. Učitelé se této tematice často vyhýbají z důvodů pocitu vlastní nekompetentnosti a pocitu, že toto téma zabírá čas jiným, podle nich, důležitějším tématům učiva.

Návrh řešení:

Lepší ukotvení tématu finanční gramotnosti v RVP, závazný počet hodin v oblasti Matematika a její aplikace. Systematické proškolení pedagogů v této oblasti. Využití firem působících v oblasti finančnictví pro edukaci ve školách na základě vzdělávacích projektů, systematická podpora státu. Důležitá je i systematická příprava studentů na pedagogických fakultách reagující na měnící se finanční trendy. Důležitá je podpora ze strany vedení škol – nákup metodických materiálů, kterých je na trhu dostatek, pověření pedagoga, který bude ve škole koordinátorem pro finanční vzdělávání (organizuje besedy, proškoluje kolegy, pořádá projektové dny, soutěže, exkurze, spolupracuje s institucemi, ...).

Problémová oblast: Podpora vzdělávacích programů na rozvoj matematické gramotnosti, využití IT technologií pro rozvoj MG (návaznost také na revizi RVP IT), nedostatečné kompetence pedagogů, jak pracovat s tématem finanční gramotnosti

Popis problému a jeho příčin:

Problémem rozvoje matematické gramotnosti je nedostatečné propojení matematiky a ostatních předmětů, je málo zdůrazňováno prolínání matematiky všemi předměty, nedostatečné je předkládání příkladů pro využití matematiky v praxi, učivo matematiky by mělo být zajímavější a vzbuzovat tak zájem o matematiku a příčinou jsou nedostatečné kompetence pedagogů.

Návrh řešení:

Odstranění problémů rozvoje matematické gramotnosti je možné rozdělit do několika oblastí:

1. Dostatečné materiální zabezpečení – využití PC při výuce matematiky – např. mobilní počítačová učebna – využití rozvojových programů zaměřených na rozvoj MG.
2. Další vzdělávání pedagogů v oblasti MG.
3. Zavádění nových metodických přístupů k výuce matematiky, které kladou důraz na konstruktivistické prvky, kombinatoriku, propojení s informatikou.
4. Zaměřit se na problematický přechod žáků z I. na III.st., kdy děti ztrácejí motivaci pro výuku matematiky.
5. Vzdělávací programy na rozvoj matematické gramotnosti by měly být inspirací pedagogům v oblasti metod a forem práce pro výuku matematiky.

Problémová oblast: Nevyužití možností mezipředmětových vztahů ve výuce, matematická gramotnost jako průřezové téma

Popis problému a jeho příčin:

Nespolupráce s ostatními učiteli v rámci jedné školy.

Málo projektového vyučování, kde by byl na toto věnován čas.

Jednostranné zaměření pedagoga (nechce řešit jiný předmět než svůj).

Návrh řešení:

Zařazovat projektové dny.

Pestré a moderní technologie, které zajistí mezipředmětové vztahy jednotlivých předmětů.

Zlepšení týmové spolupráce v rámci kolektivů.

Problémová oblast: Nedostatek aprobovaných učitelů matematiky, fyziky a obecně technického zaměření, obecně nekvalifikovanost zaměstnanců škol

Popis problému a jeho příčin:

Studenti VŠ odcházejí jinam – kde je lépe zaplaceno.

Nezájem o pedagogickou profesi, daný obor.

Špatná prestiž učitelského povolání.

Návrh řešení:

Lépe učitele ohodnotit.

Kvalitní nabídka vzdělávacích programů.

Zkvalitnit přípravu studentů na VŠ.

Motivovat studenty na SŠ k danému oboru

Změna systému.

Problémová oblast: Systém přípravy budoucích učitelů

Popis problému a jeho příčin:

Příprava učitelů nereaguje na měnící se cíle a obsah vzdělávání. Na fakultách je výborná akademická příprava v daném oboru, ale chybí příprava na budoucí profesi v celé její šíři, ať už se jedná o samotné vedení třídy, práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, efektivní sledování vzdělávacího pokroku žáků, či spolupráci a komunikaci s rodiči.

Návrh řešení:

Pedagogické fakulty by měly připravovat učitele, kteří budou hybateli proměny vzdělávání podle Strategie 2030+, a aby pro to měli dostatečné podmínky. Mělo by se zvýšit provázání studia s praxí – praxi by měli vést nejlepší učitelé na klinických školách, kteří dostanou výcvik a podporu od fakulty a ti naopak obohacují její výuku a život. Fakulty by se měly inspirovat vzájemným sdílením dobré praxe a zkušenostmi ze zahraničí. Je třeba posílit reflektovanou praxi na školách a zde by se měli budoucích pedagogů ujmout učitelé s bohatou praxí a zkušenostmi. Systémovou změnou by mohl být poslední ročník studia věnovaný převážně praxi a teprve po jejím ukončení by studenti mohli ukončit studium.

b) Tematická oblast – další témata

Problémová oblast: Jazyková bariéra učitelů

Popis problému a jeho příčin:

- Pro úspěšné navazování mezinárodní spolupráce je důležitou podmínkou jazyková vybavenost učitelů. To je problém nejen u zkušenější a starších učitelů, ale tento problém se často objevuje i u učitelů středního věku, kteří by měli být svými zkušenostmi i tvůrčím potenciálem tahouny této oblasti.

Návrhy řešení:

- Podpora dalšího vzdělávání pedagogů v oblasti výuky cizích jazyků (především AJ a v tomto regionu i NJ)
- DVPP systematické a pravidelné
- Podpora při realizaci mezinárodních projektů – přeshraniční spolupráce, eTwinning, zahraniční dobrovolníci ve výuce...

Problémová oblast: Menší nabídka vzdělávacích programů (DVPP) pro základní umělecké školy

Popis problému a jeho příčin:

- Nabídka DVPP pro ZUŠ je ve srovnání s nabídkou pro MŠ a ZŠ mnohem menší
- Menší konkurenční prostředí a menší nabídka také umožňuje „přežívání“ kurzů nízké kvality

Návrhy řešení:

- Podpora setkávání pedagogů ZUŠ a podpora sdílení zkušeností
- Podpora projektů zaměřených na DVPP (Šablony pro ZUŠ,...)
- Využití regionálních odborníků a podpora kurzů na konkrétní požadavky

Problémová oblast: Chybí centrální rozcestník s nabídkou zájmového a neformálního vzdělávání

Popis problému a jeho příčin:

- Jednotlivé instituce v regionu by uvítaly centrální místo (agregátor) s nabídkou vzdělávacích programů, kurzů DVPP apod.
- Kvalita kurzů DVPP, které ředitelům organizací firmy nabízí formou e-mailových nabídek není ověřena, nebo není snadné reference z jednotlivých seminářů a vzdělávacích akcí předat dál mimo organizaci účastníka

Návrhy řešení:

- Projekt MAP nabízí k využití databázi dobré praxe <https://www.vzdelavamespolecne.cz>
- Na tomto webu by mohla být implementována databáze vzdělávacích kurzů a jejich hodnocení od účastníků (formou hvězdiček, komentářů apod.)

Problémová oblast: Nedostatek lidských zdrojů

Popis problému a jeho příčin:

- Organizace, kluby, školy se potýkají s nedostatkem kvalifikovaných zaměstnanců v oblasti vzdělávání
- Chybí aprobovaní učitelé v ZŠ, ZUŠ, kvalifikovaní trenéři, odborníci v neformálním a zájmovém vzdělávání

Návrhy řešení:

- Podpora udržování kontaktů s absolventy, bývalými žáky, kurzisty, aby se v případě zájmu vraceli zpět a pomáhali organizacím v jejich činnosti
- Udržování komunity a podpora komunitních akcí

- Na portálu <https://www.vzdelavamespolecne.cz> by mohla být vytvořena další sekce „poptávka a nabídka“ pracovních příležitostí v základním, základním uměleckém, neformálním a zájmovém vzdělávání pro region (vkládání příspěvků po registraci uživatele – forma fóra)

Problémová oblast: Nízká podpora financování ZUŠ a zájmového vzdělávání

Popis problému a jeho příčin:

- Dlouhodobě nemožnost čerpat investiční prostředky z programů EU
- Některé i neinvestiční programy jsou jen pro MŠ a ZŠ
- ZUŠ a DDM jsou stále na konci zájmu politické veřejnosti (jak na místní/regionální úrovni, tak na národní úrovni), i když mají obě formy vzdělávání velký preventivní potenciál a jsou důležitým prvkem pro rozvoj společnosti

Návrhy řešení:

- Podpora s přípravou a realizací případných projektů
- Sledování aktuálních výzev a potencionálních možností
- Komunikace a připomínkování plánovaných či realizovaných výzev v rámci možností MAP (KÚ Odbor evropských záležitostí, oddělení evropských fondů OŠMT, MŠMT, apod.)

Problémová oblast: Izolovanost jednotlivých škol

Popis problému a jeho příčin:

- Izolovanost škol

Návrhy řešení:

- Umožnění vzájemného sdílení mezi jednotlivými školami (např. další akce MAP)

Problémová oblast: Motivace pedagogů ke změnám

Popis problému a jeho příčin:

- Motivace ped. pracovníků ke změnám – formativní hodnocení, inovativní metody, individualizace

Návrhy řešení:

- Sdílení zkušeností, praktické workshopy, supervize pedagogů

c) Tematická oblast – rovné příležitosti

Problémová oblast: Chybí sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby do škol

Popis problému a jeho příčin:

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi obecně spoluprací častěji s OSPOD než se školou. Školy vyjádřily jasnou potřebu spolupráce sociálních služeb v péči o rodinu dítěte, kde se vyskytují různé problémy. Škola nemá, ani nemůže mít potřebný přesah do rodinného prostředí dítěte. Spolupráce školy a služby zajišťující podporu rodin by byla pro děti i pro školu přínosná

V současné době na území ORP Prachatice poskytují sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi dva poskytovatelé.

I VOŠS Prachatice má velký úbytek studentů sociální práce.

Návrh řešení:

Vznik projektů terénní podpory rodin navázané mimo jiné i na školní prostředí. Aktivní spolupráce škol s neziskovými organizacemi zajišťující péči o děti a rodinu.

Rozsáhlejší systémová a finanční podpora služeb sociální prevence městem.

Podpora dílčích projektů zaměřených na terénní práci s rodinami v dané lokalitě (Rodičovský program Semafor – ten je realizován pouze na území MAS Blanský les – Netolicko, Šatník, potraviny a hygienické potřeby pro rodiny v nouzi, aj.).

Opětovná registrace sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v Prachaticích.

Problémová oblast: Asistenti pedagoga

Popis problému a jeho příčin:

Nedostatečné vzdělání asistentů, asistent pracuje s žáky, kteří mají různá (často specifická) individuální omezení, přičemž na tuto různorodost není připraven, nezná ani metodiku předmětů.

Nízké úvazky, asistent je zpravidla sdílený, jeho úvazek je vázán na aktuální rozhodnutí poradny v průběhu školního roku, nejistota zaměstnání.

Nedostatečné kompetence i kompetentnost asistenta, asistent je často jen hlídačem žáka (žák s problémy se samoobslužností). Problém spolupráce s učiteli především na 2. stupni ZŠ.

Návrh řešení:

Změnit systém a obsah vzdělávání asistentů (přijímací zkoušky, výběr uchazečů, celoživotní vzdělávání, ne pouze placený „rekvalifikační kurz“, který nenahradí chybějící pedagogické vzdělání). V návaznosti lepší finanční ohodnocení.

Vytvoření systému, který by zaručoval stabilitu zaměstnání.

Asistent by měl být řízen poradenským pracovištěm školy.

Asistent je vždy přiřazen k žákovi v inkluzi a musí být odborně připraven.

Problémová oblast: Nesystémové DVPP (široká a nesystematická nabídka, široká nabídka nezaručuje kvalitu, systém DVPP nesmí narušovat běžnou výuku ve škole), slabá nabídka programů primární prevence

Popis problému a jeho příčin:

DVPP je na mnohých školách našeho regionu nerealizovatelné z důvodu malého počtu zaměstnanců, tedy nemožnosti pokrýt výuku suplujícím pedagogickým pracovníkem. Programy jsou často koncipovány do dopoledních bloků. Bohužel i kvalita seminářů, v dnešní době webinářů klesá vzhledem k nutnosti naměstnat velké penzum informací do malého časového rozmezí semináře. Systematické dlouhodobé vzdělávání je tedy nedosažitelnou metou, která zamezuje kvalitnímu vzdělávání se zapojením získaných kompetencí do praxe.

Návrh řešení:

Financování se v dnešní době daří realizovat zejména ze šablon a projektů MAS a MAP. Nicméně dlouhodobé vzdělávání je natolik finančně náročné, že si ho mnohé školy nemohou dovolit.

Problémová oblast: Inkluze /společné vzdělávání není vhodné pro děti a žáky s mentálním postižením

Popis problému a jeho příčin:

Žáci s mentálním postižením nejsou schopni ani za pomoci asistenta pedagoga zažít úspěch ze zvládnutí učiva na běžné základní škole. Vzdělávací program je pro ně velmi náročný a v daném rozsahu a čase si učivo nemohou osvojit. Toto vede k demotivaci, ztrátě chuti dozvídat se něco nového. Častá je kompenzace nevhodným chováním. Zpravidla nemají v kolektivu žádné kamarády, a naopak často zažívají posměch.

Návrh řešení:

Pro žáky s mentálním postižením jsou zřizovány školy podle § 16 ods. 9. Tento typ školy je cíleně zaměřen na toto postižení. Ve třídách je malý počet žáků, učivo je ve školním vzdělávacím programu uspořádáno s minimálními výstupy tak, aby žáci danou látku zvládali a dokázali použít v praxi. Se žáky pracují speciální pedagogové s možností dostatečně individuálně učivo procvičovat. Učebnice, pracovní sešity a pracovní listy jsou žákům srozumitelné, zaměřené na základní učivo. Po ukončení povinné školní docházky mají žáci možnost vzdělávat se v odborných učilištích.

Problémová oblast: Neexistence speciální třídy v MŠ

Popis problému a jeho příčin:

Vzhledem k tomu, že je zařazováno do běžných tříd mateřských škol mnohem více dětí s mentálními poruchami již ve věku tří let, je třeba, se zamyslet nad ideálním řešením, které by vedlo ke kvalitnímu vzdělávání všech dětí. Přesto, že ve třídě je snížený počet dětí.

s asistentem pedagoga nemá učitelka možnost a dostatek prostoru věnovat se všem dětem v plné míře. V případě, kdy je u dítěte diagnostikovaná závažnější mentální porucha, přítomnost asistenta situaci neřeší.

Návrh řešení:

Zřízení speciálních tříd MŠ pro děti 3 a více leté, které potřebují speciální přístupy, metody a formy vzdělávání.

Problémová oblast: Nízký počet učitelek v MŠ

Popis problému a jeho příčin:

Ve třídách, kde je zapsaný maximální počet dětí (28) nezbývá prostor k individuální péči o děti, který je v jejich rozvoji velmi důležitý. Učitelka ztrácí přehled o dosahovaných kompetencích dětí.

Návrh řešení:

Posílení o učitelku či asistenta pedagoga na třídu v dopoledních hodinách, kdy probíhají nejdůležitější vzdělávací činnosti.

Problémová oblast: Včasná diagnostika dětí v MŠ a spolupráce s PPP

Popis problému a jeho příčin:

Diagnostika dětí v předškolním věku je velmi obtížná, především pro učitelky. Nemají dostatečné kompetence k diagnostice složitějších problémů. Někteří rodiče nechtějí slyšet, že je u jejich dítěte něco jiného, nerespektují doporučení učitelky k návštěvě odborníka.

Návrh řešení:

Zajistit v mateřských školách na částečný úvazek školního psychologa (výborná zkušenost z praxe). Intenzivnější spolupráce PPP a SPC s mateřskými školami.

Problémová oblast: Posílení role školních poradenských pracovišť ve vztahu mj. k pedagogickým pracovníkům a tématu inkluze

Popis problému a jeho příčin:

Systém školních poradenských pracovišť je funkčním modelem cílené profesionální nastavbové péče o žáky i pracovníky školy. Jde o model, kde profesionálové (mají nastavbové vzdělávání) jsou schopni na škole či ve školském zařízení zajistit kvalitní primární prevenci rizikového chování, zajistit péči metodika prevence, výchovného poradce často i speciálního pedagoga a psychologa ve spolupráci s vedením školy v součinnosti jednotlivých složek. Slouží tedy jako odborné pracoviště přímo na škole – je dostupné - počítá se specifiky daného prostředí a péči cílí systematicky, odborně a funkčně. Opatření jsou v rámci znalosti terénu cílena "na míru" dané škole, žákům, studentům i pracovníkům školy. Jsou tedy dlouhodobě schopni poskytnout odbornou primární péči bez nutnosti vstupu odborníků z venčí. Zároveň jsou znalí postupů následných, spolupracují s odborníky zajišťující odbornou následnou pomoc.

Návrh řešení:

Posílení role školních poradenských pracovišť, dostatečná personální podpora.

Problémová oblast: Třídnické hodiny (práce s třídním kolektivem)

Popis problému a jeho příčin:

Třídnické hodiny jako pravidelná práce se vztahy ve třídě:

Řešení provozních záležitostí, Seznamování a stmelování, Práce s pravidly a řešení aktuálních problémů třídy, Práce se vztahy ve třídě, Rozvoj specifických dovedností, Tvorba vlastních projektů jednotlivých žáků v rámci školy i mimo ni, Prevence sociálně patologických jevů, Diagnostika ve třídě

Nejednotný způsob zavedení TH v praxi škol

Ne/Povinnost žáků účastnit se TH – legislativně nevymahatelná účast žáků na TH

Organizační potíže se zavedením TH vzhledem k dostupnosti autobusové dopravy – dojíždějící žáci

Třídnické práce: rozdílné podmínky v oblasti třídnických prací na prvním a druhém stupni a mezi jednotlivými třídními učiteli.

Třídní učitel:

1. ve třídě vyučuje aktuálně velký počet žáků – má dostatek času řešit běžné situace spojené s prací třídního učitele. (především na 1. stupni ZŠ)
2. ve třídě vyučuje malý počet hodin – nedostatek času pro řešení situací spojených s prací třídního učitele.

Návrh řešení:

Pečlivá diagnostika potřeb jednotlivých škol, tříd a třídních učitelů vede k následnému nejvhodnějšímu výběru formy zavedení třídnických hodin v praxi škol.

Problémová oblast: Supervize ve školství

Popis problému a jeho příčin:

Supervize jako nástroj zpětné vazby (jednotlivců či skupiny) se běžně používá zejména v sociálních službách (kde je dokonce povinná). Vyžádaná zpětná vazba je velmi potřebná všem profesím, které pracují s lidmi a je s podivem, že je právě ve školství využívána minimálně – příčinou může být neochota pedagogů reflektovat svou práci, vysoká cena či nedostatek supervizorů specializovaných na školskou oblast.

Návrhy řešení:

Klima školy ovlivňuje mnoho faktorů, ale tím zásadním jsou vztahy v pedagogickém sboru (mezi pedagogy navzájem, s vedením, sboru jako celku), které se přenáší podobně jako v rodině do jednotlivých tříd. Zavedení pravidelné, odborně vedené, supervize má ambice pozitivně ovlivňovat celkové klima školy.

Problémová oblast: Nově vznikající jesle, poptávka z důvodu změny pravidel pro provozování dětských skupin

Popis problému a jeho příčin:

Potřeba transformace dětských skupin v jesle není momentálně aktuální, protože stát na poslední chvíli podpořil udržení DS a nastavil systém jejich následné podpory. Vzhledem k dlouho trvající nestabilní situaci a hrozbě ztráty podpory DS zahájili někteří poskytovatelé této služby nutné změny. V této souvislosti budou nově vznikat soukromé registrované MŠ v našem regionu (např. Mateřská škola Portusáček).

Návrh řešení:

Podpora péče mimo rodinu pro děti do 3 let a předškolní děti pro pracující rodiče.

Problémová oblast: Nedostatek podpory PPP školám

Popis problému a jeho příčin:

- nedostatek podpory PPP školám

Návrhy řešení:

- přímá setkávání PPP a ZŠ, MŠ, návštěvy nebo vyšetření dětí přímo ve školách

4.3.7 Problémy ORP – základní pohled dle analytické zprávy PAQ Research

Informace uvedené v této kapitole citují analytickou zprávu *Výzvy, možnosti zlepšení a doporučení pro vzdělávání a sociální situaci v regionu* zpracovanou výzkumnou neziskovou organizací PAQ Research pro ORP Prachatice v roce 2023.

ORP Prachatice má vysoké problémy s destabilizující chudobou (exekuce, bytová nouze, děti žijící v sociálně vyloučených lokalitách). Destabilizující chudoba je v ORP Prachatice vyšší než v 74 % ORP v ČR. Destabilizující chudoba má silnou souvislost se vzdělávací neúspěšností.

ORP Prachatice má nízké obecné socioekonomické znevýhodnění (nezaměstnanost, vzdělanostní struktura). To je v ORP Prachatice vyšší než v 30 % ORP v ČR. Socioekonomické znevýhodnění vyjadřuje ekonomické příležitosti v regionu a nemá tak silnou souvislost se vzdělávacími výsledky.

ORP Prachatice má vysokou vzdělávací neúspěšnost (nedokončování ZŠ, propadání, absence). Vzdělávací neúspěšnost je v ORP Prachatice vyšší než v 65 % ORP v ČR a 59 % ORP v kraji.

Vzdělávací neúspěšnost odpovídá sociální situaci.

Index	Hodnocení	Hlavní ukazatele
/ SOCIÁLNÍ PROBLÉMY		
* Destabilizující chudoba	●●●●○ vysoká	exekuce, bytová nouze, vyloučené lokality
* Socioekonomické znevýhodnění	●●○○○ nízké	nezaměstnanost, nízká vzdělanost obyvatelstva
/ VZDĚLÁVÁNÍ		
* Vzdělávací problémy	●●●●○ vysoké	nedokončování základního vzdělání, propadání, absence
* Excellence ve vzdělávání	●○○○○ velmi nízká	žáci na maturitních oborech, výsledky v JPZ
/ ZAOSTÁVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ZA SOCIÁLNÍ SITUACÍ	●●●○○ odpovídá	

SOCIÁLNÍ PROBLÉMY

Nejvyšší potenciál pro zlepšení je u indikátoru **Děti v bytové nouzi**.

		Jak je ukazatel obecně důležitý	O kolik se ORP potřebuje zlepšit	ORP Prachatice	Sociálně podobná ORP	Kam aspirovat	Průměr ČR
Destabilizující chudoba	Rodiče v exekuci (odhad 2022)	Velmi	○ ○ ○	12,5 %	14,0 %	8,0 %	13,2 %
	Mnohočetné exekuce (2017)	Středně	● ○ ○	6,4 %	6,2 %	4,5 %	5,5 %
	Děti v bytové nouzi	Velmi	● ● ○	1,0 %	1,2 %	0,9 %	1,0 %
	Vyloučené lokality			0,2 %	0,7 %		1,0 %
Sociální znevýhodnění	Nezaměstnanost 2018			2,3 %	3,4 %		3,0 %
	Lidé bez středního vzdělání			14,8 %	14,9 %		13,2 %

VZDĚLÁVÁNÍ

Nejvyšší potenciál pro zlepšení je u indikátorů **Žáci hlásící se na maturitní obor, Nedokončování ZŠ a Žáci v nejlepší pětině v JPZ nebo na víceletém gymnáziu**.

		Jak je ukazatel obecně důležitý	O kolik se ORP potřebuje zlepšit	ORP Prachatice	Sociálně podobná ORP	Kam aspirovat	Průměr ČR
Vzdělávací neúspěšnost	Nedokončování ZŠ	Velmi	● ● ○	5,7 %	4,9 %	2,3 %	3,8 %
	Propadání v ZŠ	Velmi	○ ○ ○	1,2 %	1,6 %	0,9 %	1,4 %
	Propadání v 1. třídě	Středně	● ○ ○	3,0 %	2,9 %	1,5 %	2,9 %
	Absence v ZŠ	Velmi	● ○ ○	89,2 h	90,9 h	81,3 h	87,5 h
Vzdělávací úspěšnost	Žáci hlásící se na maturitní obor	Středně	● ● ●	57,8 %	66,3 %	75,3 %	69,3 %
	Žáci v nejlepší pětině v JPZ nebo na víceletém gymnáziu	Středně	● ● ○	17,9 %	17,7 %	25,7 %	22,3 %

FAKTORY ZAOSTÁVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ZA SOCIÁLNÍ SITUACÍ

Nejvyšší potenciál pro zlepšení je u indikátorů **Podíl škol bez psychologa nebo spec. pedagoga, Účast v předškolním vzdělávání (3-5 let), Doplatek na bydlení, Přídavek na děti a Příspěvek na bydlení.**

		Jak je ukazatel obecně důležitý	O kolik se ORP potřebuje zlepšit	ORP Prachatice	Sociálně podobná ORP	Kam aspirovat	Průměr ČR
Sociální podpora	Přídavek na děti	Středně	● ● ○	5,1 %	8,1 %	11,3 %	7,6 %
	Doplatek na bydlení	Středně	● ● ○	0,8 %	1,7 %	2,9 %	1,4 %
	Příspěvek na bydlení	Středně	● ● ○	1,2 %	1,8 %	2,7 %	1,8 %
Včasná péče	Účast v předškolním vzdělávání (3-5 let)	Velmi	● ● ○	89,7 %	89,8 %	95,2 %	89,8 %
	Odhad podílu dvouletých dětí v MŠ	Nepříliš	○ ○ ○	44,6 %	30,8 %	50,1 %	29,0 %
	Odklady	Nepříliš	● ● ○	27,0 %	21,9 %	18,0 %	20,5 %
Společné vzdělávání	Podpora sociálně znevýhodněných žáků skrze SVP (kžv)	Velmi	● ○ ○	1,7 %	2,1 %	3,1 %	1,8 %
	Podíl žáků ve speciálních třídách	Středně	○ ○ ○	1,4 %	3,0 %	1,4 %	2,8 %
	Odchody na víceletá gymnázia			9,1 %	7,4 %		9,0 %
	Podíl žáků-cizinců			1,7 %	2,5 %		3,2 %
Personální zajištění	Podíl nekvalifikované výuky	Velmi	○ ○ ○	5,2 %	11,2 %	4,4 %	8,9 %
	Žáci na 1 asistenta	Středně	● ○ ○	55	56	42	66
	Podíl škol bez psychologa nebo spec. pedagoga	Velmi	● ● ○	81,2 %	74,9 %	49,0 %	68,1 %
Financování škol	Finance od státu	Středně	● ○ ○	43 355 Kč	43 149 Kč	46 453 Kč	42 829 Kč
	Finance od zřizovatele	Velmi	○ ○ ○	19 194 Kč	11 167 Kč	19 194 Kč	11 455 Kč

5 Strategická část – Strategický rámec priorit MAP do roku 2025

5.1 Vize

Kooperativní, zážitkové, efektivní a a rozvíjející se vzdělávání na Prachaticku

Vzdělávání na Prachaticku je založené na aktivní spolupráci vzdělávacích zařízení, tzn. na spolupráci v oblasti předškolního a základního vzdělávání. Významným a nepostradatelným prvkem ve vzdělávací oblasti je zájmové a neformální vzdělávání.

V rámci efektivní spolupráce je upřednostňována výměna zkušeností, vzájemné setkávání na úrovni vedení škol, pedagogů i nepedagogů. Velmi důležitý článek podpory je zajišťován prostřednictvím MAS Šumavsko, která zajišťuje a koordinuje jednotlivé aktivity a podporuje tak kvalitní přístup nejen ve vzdělávání, ale také v oblasti volnočasových aktivit. Neopomenutelná je podpora dalších neziskových organizací, které se aktivně zapojují při činnostech s dětmi a ve vzdělávacím procesu.

Společným cílem je řešení místních problémů a zlepšování kvality vzdělávání na Prachaticku.

5.2 Popis zapojení aktérů

Příprava a tvorba Strategického rámce MAP pro SO ORP Prachatice proběhla v souladu s metodickými materiály MŠMT, Postupy MAP a za pomoci metody komunitního plánování. Zapojením této metody do procesu strategického plánování ve vzdělávání na území ORP Prachatice bylo umožněno všem aktérům v oblasti vzdělávání (uživatelé, poskytovatelé, zřizovatelé) se svobodně účastnit tvorby strategického dokumentu MAP a rozhodovat o podstatných otázkách dalšího rozvoje vzdělávání. Do procesu strategického plánování se zapojili všichni dotčení aktéři. Zástupci zřizovatelů základních a mateřských škol a školských zařízení, zástupci vedení mateřských a základních škol a školských zařízení, učitelé, zástupci zájmového a neformálního vzdělávání, zástupci ZUŠ, zástupci rodičů, zástupci Jihočeského kraje, Zástupci MAS, zástupci celoživotního vzdělávání a NNO se do procesu akčního plánování zapojili prostřednictvím účasti v Řídícím výboru a účasti v pracovní skupině MAP a účasti na vzdělávacích a dalších aktivitách projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Prachatice III. V průběhu přípravy strategického rámce MAP se uskutečnila dvě jednání Řídícího výboru, jednání pracovní skupiny, setkání ředitelů ZŠ a MŠ a probíhala řada osobních jednání zejména se zřizovateli, zástupci škol a školských zařízení a se zástupci ostatních organizací zájmového a neformálního vzdělávání. K účasti do rozhodovacích a pracovních orgánů procesu MAP byli všichni aktéři osloveni písemně prostřednictvím elektronické komunikace a uveřejněním pozvánek na internetu.

V rámci projektu došlo k prohloubení vzájemného partnerství aktérů ve vzdělávání na území ORP Prachatice. Školy a zřizovatelé poskytli písemný souhlas se zapojením do projektu. Do procesu akčního plánování byla také díky informační kampani zapojena široká veřejnost. Průběžné informace o průběhu projektu a procesu akčního plánování byly zveřejňovány s využitím především internetu, sociálních sítí, médií, tištěných letáků a osobních jednání, emailové korespondence, prostřednictvím členů Řídícího výboru a pracovní skupiny.

5.3 Přehled priorit a cílů MAP

Priorita 1	Zajištění dostupnosti a zvýšení kvality předškolního vzdělávání
Cíl 1.1	Zajištění dostupnosti a kvality infrastruktury pro předškolní vzdělávání
Cíl 1.2	Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ
Cíl 1.3	Zajištění personální podpory a podpory osobnostně sociálního a profesního rozvoje pedagogů
Cíl 1.4	Podpora doprovodných aktivit a aktivit spolupráce
Priorita 2	Zajištění dostupnosti a zvýšení kvality základního vzdělávání
Cíl 2.1	Zajištění dostupnosti a kvality infrastruktury pro základní vzdělávání
Cíl 2.2	Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků
Cíl 2.3	Personální podpora a podpora osobnostně sociálního a profesního rozvoje pedagogů
Cíl 2.4	Podpora doprovodných aktivit a aktivit spolupráce
Priorita 3	Zajištění dostupnosti a zvýšení kvality zájmového, neformálního a základního uměleckého a celoživotního vzdělávání
Cíl 3.1	Podpora rozvoje, infrastruktury a zkvalitnění zájmového vzdělávání
Cíl 3.2	Podpora rozvoje, infrastruktury a zkvalitnění neformálního vzdělávání
Cíl 3.3	Podpora rozvoje, infrastruktury a zkvalitnění základního uměleckého vzdělávání
Cíl 3.4	Podpora knihoven jako center celoživotního vzdělávání
Cíl 3.5	Podpora doprovodných aktivit a aktivit spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání

Přehled opatření MAP napříč prioritami a cíli

Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita
Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem
Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí
Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním
Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů
Doporučená opatření
Rozvoj podnikavosti a iniciativy a kreativity dětí a žáků
Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání
Kariérové poradenství v základních školách
Volitelná opatření
Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků
Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků
Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
Investice do rozvoje kapacit základních škol
Aktivity související se vzděláváním mimo projekty EU
Spolupráce škol s externími odborníky či lektory a propojení teorie s praxí
Budování sdílené databáze znalostí, forem, návodů a metod k překonávání obtíží v základním vzdělávání
Spolupráce s rodiči
Rozvoj kompetencí dětí a žáků v přírodovědném a EVVO vzdělávání
Sportovní a pohybové aktivity dětí a žáků
Spolupráce organizací v rámci vzdělávání (MŠ, ZŠ, DDM, SŠ, SOU, NNO, ZUŠ)
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků mimořádně nadaných
Mediální výchova

Rozvoj českého jazyka u dětí a žáků s jeho nedostatečnou znalostí
Rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí, mezigenerační soužití
Wellbeing (duševní zdraví dětí, žáků, pedagogů)

5.4 Popis priorit a cílů

Popis priorit a cílů je uveden v samostatném dokumentu Strategický rámec místního akčního plánu vzdělávání do roku 2025 pro SO ORP Prachatice, který je přílohou MAP.

5.5 Vazba Cílů MAP na Opatření

Cíle MAP vs. Povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) Postupů MAP se 3 úrovněmi vazby (X – slabá, XX – střední, XXX – silná)

Opatření MAP	Priorita 1				Priorita 2				Priorita 3				
	Cíl 1.1	Cíl 1.2	Cíl 1.3	Cíl 1.4	Cíl 2.1	Cíl 2.2	Cíl 2.3	Cíl 2.4	Cíl 3.1	Cíl 3.2	Cíl 3.3	Cíl 3.4	Cíl 3.5
Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita	XXX	XXX	XXX	XXX	X	X	X	X	X	X	X	X	XX
Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání	X	X	X	X	XXX	XXX	XXX	XXX	XX	XX	X	XXX	XX
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem	XX	XXX	XXX	XXX	XX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	X	XX
Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků	X	XX	XXX	XXX	X	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	X	XXX	XX
Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	X	XX	XX
Kariérové poradenství v základních školách	X	X	X	X	X	XXX	XXX	XXX	X	X	X	X	X
Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XX	XX	X	XX	XXX
Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XX	XX	X	XXX	XXX
Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků	X	XXX	XXX	XXX	X	XXX	XXX	XXX	XXX	XX	XX	XXX	XXX
Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků	X	XXX	XXX	XXX	X	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Investice do rozvoje kapacit základních škol	X	X	X	X	XXX	X	X	X	X	X	X	X	X
Aktivity související se vzděláváním mimo OP VVV, IROP	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Synergie procesů výchovy a vzdělávání s regionálními a ekologickými vazbami	X	XXX	XX	XXX	X	XXX	XX	XXX	XXX	XXX	X	XXX	XX
Spolupráce škol s externími odborníky či lektory a propojení teorie s praxí	X	XXX	XXX	XXX	X	XXX	XX	XXX	XXX	XXX	XX	XXX	XXX
Budování sdílené databáze znalostí, forem, návodů a metod k překonávání obtíží v základním vzdělávání	X	X	X	XXX	X	XXX	XXX	XXX	X	X	X	X	X
Spolupráce s rodiči	X	XXX	XX	XXX	X	XXX	XX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XX

Rozvoj kompetencí dětí a žáků v přírodovědném a EVVO vzdělávání	xx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx	xxx	xxx	x	xxx	xx
Sportovní a pohybové aktivity dětí a žáků	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx	xxx	xxx	x	x	xx
Spolupráce organizací v rámci vzdělávání (MŠ, ZŠ, DDM, SŠ, SOU, NNO, ZUŠ)	x	xxx	xxx	xxx	x	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků mimořádně nadaných	xx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xx

5.6 Prioritizace témat

Prioritizace témat při posouzení souladu pro intervence z IROP a OP VVV

Viz příloha č.6: „**Investiční a další priority**“

6 Akční plány pro rok 2023, 2024, 2025

Roční akční plán rozvoje vzdělávání je dokument, který je součástí strategie MAP. Zahrnuje naplánované aktivity pro rok 2022, které povedou ke zlepšení kvality vzdělávání dětí a žáků do 15 let na území SO OPR Prachatice. Roční akční plán obsahuje do aktivit rozpracované některé priority a cíle stanovené ve Strategickém rámci MAP do r. 2025, které by měly být v příslušném období realizovány, příp. dále rozpracovány. Dokument obsahuje aktivity v oblasti infrastruktury (investiční záměry), aktivity škol a aktivity spolupráce organizací napříč vzdělávacím spektrem (neinvestiční záměry). Dokument byl tvořen na základě dostupné dokumentace pro tvorbu MAP, výsledků dotazníkového šetření MŠMT, především výstupů z jednání pracovní skupiny MAP a na základě osobních rozhovorů s vedením vybraných škol a organizací ve vzdělávání. Akční plán může být v průběhu své platnosti dále rozpracován a doplňován.

Plné znění Akčních plánů pro roky 2023,2024,2025 je přílohou dokumentu – příloha č. 7, 8, 9.

7 Implementační část

7.1 Řízení a organizační zajištění MAP

7.1.1 Realizační tým MAP

Řízení projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Prachatice (dále jen MAP ORP Prachatice III) zajišťuje realizační tým složený z administrativních a odborných pracovníků.

Řízením projektu, tedy projektovým managementem, je pověřena skupina pracovníků, která svými činnostmi pokrývá všechny úrovně řízení projektu a zajistí veškeré činnosti související s administrací projektu. Jedná se o pracovníky MAS Šumavsko, z.s. (www.massumavsko.cz), pracovníky partnerských organizací a odborníků z a řad cílových skupin projektu. Vybraní pracovníci mají dostatečné zkušenosti s realizací projektů a odborné znalosti a praxi.

Administrativní tým je zodpovědný zejména za:

- koordinaci projektových aktivit;
- organizační a provozní stránku projektu;
- dosažení plánovaných cílů projektu včetně naplnění plánovaných hodnot indikátorů;
- zajišťování efektivní komunikace na všech úrovních realizace projektu (směrem k poskytovateli podpory, vedení organizace příjemce, partnerům projektu a jednotlivým pracovníkům projektu).

Pozice administrativního týmu projektu jsou:

- ✓ Hlavní manažer projektu
- ✓ Administrativní pracovník

Odborný tým je zodpovědný zejména za:

- věcné plnění aktivit projektu;
- tvorbu výsledků a výstupů projektu;
- aktivní práci s cílovou skupinou.

Složení odborného týmu odpovídá cílům projektu a specifickým požadavkům. Jedná se o pracovníky organizace žadatele, přizváni budou externí odborníci.

Pozice odborného týmu projektu jsou:

- ✓ Manažer klíčových aktivit
- ✓ Metodik projektu
- ✓ Odborný /expert

- ✓ Evaluátor MAP
- ✓ Zástupce zapojené školy
- ✓ Vedoucí pracovní skupiny

Pravidelně probíhají porady realizačního týmu (předpoklad min. 1x měsíčně a dále dle potřeby), porady svolává Hlavní manažer projektu.

Kancelář projektu je umístěna v sídle žadatele - plně vybavená kancelář moderními IT technologiemi (PC, scanner, laserová tiskárna) a připojením na internet.

Pracovníci mají k dispozici osobní počítače a mobilní telefony. Vzájemná komunikace bude probíhat prostřednictvím pravidelných porad, telefonicky, e-mailově. Žadatel využívá nástroje sady Microsoft office 365 - pracovníci mají možnost sdílení dokumentů, dálkového přístupu k dokumentům, chatování, online videohovorů atd.

7.1.2 Řídící výbor MAP

Dalším organizačním prvkem v rámci projektu je Řídící výbor. Role Řídícího výboru je přímo spjatá s procesem plánování, tvorbou, připomínkováním a schvalováním MAP. Jeho složení reprezentativně odpovídá složení partnerství MAP, je tvořen zástupci klíčových aktérů v oblasti vzdělávání na území ORP Prachatice.

Řídící výbor je hlavním pracovním orgánem partnerství MAP. Je tvořen zástupci klíčových aktérů ovlivňujících oblast vzdělávání na území MAP. Při sestavování výboru bylo přihlíženo k potřebě zajistit reprezentativnost z pohledu vzdělávání v daném území.

Složení Řídícího výboru MAP:

- ✓ *zástupce realizátora projektu MAP*
- ✓ *zástupce Jihočeského kraje*
- ✓ *zástupci zřizovatelů škol*
- ✓ *zástupci vedení škol, výborní učitelé*
- ✓ *zástupci organizací neformálního a zájmového vzdělávání*
- ✓ *zástupci základních uměleckých škol*
- ✓ *zástupce KAP*
- ✓ *zástupce rodičů*

Složení a jmenný seznam členů Řídícího výboru je uveden v samostatné příloze č. 10 Organizační struktura MAP.

Řídící výbor je především platformou:

- kde se odehrává spolupráce všech relevantních aktérů ve vzdělávání v daném území (na základě reprezentativního zastoupení),
- která je hlavním představitelem MAP – projednává podklady a návrhy k přípravě, realizaci a evaluaci MAP,
- která zprostředkovává přenos informací v území,
- která schvaluje Strategický rámec MAP do roku 2025.

Realizační tým povinně osloví jednotlivé vyjmenované zástupce s žádostí o účast v Řídícím výboru, jejich účast je dobrovolná a závisí na zájmu jednotlivých subjektů, zda chtějí mít svého zástupce v Řídícím výboru.

Řídící výbor na svém prvním zasedání projedná a schválí Status a Jednací řád. Schválený Status a Jednací řád Řídícího výboru předkládá realizátor projektu v první zprávě o realizaci projektu. Řídící výbor se schází min. 1x ročně.

7.1.3 Pracovní skupiny MAP

V rámci procesu MAP byl vytvořen další organizační prvek – jedna Pracovní skupina MAP složená ze zástupců cílových skupin. Pracovní skupina se schází min. 1x za rok, činnost pracovní skupiny je otevřená,

- pracovní skupina MAP (dále jen PS) je základní organizační jednotka zaměřující se na tematickou oblast nebo cílovou skupinu v oblasti MAP, vznik PS iniciuje Řídící výbor,
- PS se podílí na mapování sítě ch služeb v oblasti vzdělávání, její kvality, potřebnosti a vytíženosti. Zjišťuje potřeby cílové skupiny a formuluje vhodná opatření a nástroje pro jejich naplnění,
- PS se skládá ze zástupců cílových skupin,
- PS předkládá své návrhy a podněty Řídícímu výboru, podílí se na zpracování SWOT analýz, priorit, opatření, aktivit MAP – aktivity spolupráce, specifikuje problémové oblasti,
- jednání PS svolává realizační tým projektu na základě potřeb vyhodnocených Řídícím výborem.

V projektu MAP III ORP Prachatice byly činné tyto pracovní skupiny:
Pracovní skupina pro čtenářskou gramotnost

Pracovní skupina pro matematickou gramotnost

Pracovní skupina pro financování

Pracovní skupina pro další témata

Pracovní skupina pro rovné příležitosti

Složení Pracovních skupin MAP ORP Prachatice III je uvedeno v samostatné příloze č. 5 Organizační struktura MAP.

7.2 Monitoring a vyhodnocování realizace MAP

Cílem této aktivity bude vyhodnocení celého procesu místního akčního plánování ve vzdělávání, který v daném území probíhal v programovém období 2014-2020.

Minimálně bude vyhodnoceno, zda bylo dosaženo cílů MAP a zda se postupovalo v souladu s principy MAP (účelnost), co akční plánování v území změnilo a přineslo aktérům v území (dopady) a zda je zajištěno, že se v akčním plánování bude v území pokračovat (udržitelnost). Při přípravě evaluace/í postupuje RT MAP podle těchto bodů:

a) stanovení cílů evaluace a evaluačních otázek

Evaluátor společně s RT MAP a ŘV MAP stanoví témata a cíle evaluace a v návaznosti na ně evaluační otázky, pokud budou nad rámec povinných témat a otázek týkajících se účelnosti, dopadů a udržitelnosti.

b) výběr cílových skupin evaluace

Obecně jsou cílové skupiny evaluace shodné s cílovými skupinami MAP a organizacemi v partnerství MAP. RT MAP ve spolupráci s PS nebo externím odborníkem konkretizuje a definuje, kdo bude oslovenými respondenty evaluace. Také proběhne diskuze o tom, jaké jsou vhodné nástroje pro oslovení definované cílové skupiny k účasti na evaluaci.

c) vytvoření časového plánu realizace jednotlivých evaluací

Evaluace může probíhat dlouhodobě, proto je třeba pečlivě naplánovat termíny realizace, a to především s přihlédnutím k časovým možnostem vybraných cílových skupin, které budou zapojeny do evaluačních šetření (v této souvislosti je třeba především brát na zřetel termíny školních prázdnin, zahájení nebo ukončení školního roku, termíny jarních prázdnin a další období školního roku, kdy může být časová kapacita vedení a pedagogů škol a školských zařízení, rodičů a dalších aktérů omezená). Evaluátor MAP zpracuje přehledný harmonogram realizace evaluace/jednotlivých evaluací.

d) výběr vhodných nástrojů pro evaluaci a stanovení způsobů vyhodnocení

Evaluátor ve spolupráci s RT MAP a s PS nebo externím odborníkem definuje konkrétní nástroje pro realizaci evaluace/í a postup, jak budou získané informace vyhodnoceny a agregovány na území MAP. Vhodnými nástroji evaluace jsou například řízené rozhovory, workshopy, jednání PS, dotazníková šetření. Vhodnost nástrojů je opět nutné zvážit i z hlediska toho, jaké cílové skupiny budou zapojeny do evaluačních šetření.

e) vyhodnocení evaluačního šetření

RT MAP zpracuje v návaznosti na použité evaluační nástroje výsledky evaluace a stanoveným způsobem je vyhodnotí. Následně zpracuje závěrečná doporučení pro ŘV MAP. Tyto vytvořené podklady poskytne k projednání jednotlivým PS. Výstupy z jednání PS (doporučení k realizaci opatření) spolu s podklady z evaluace projedná ŘV MAP.

Informace k evaluaci MAP budou zveřejněny na stránkách projektu na www.massumavsko.cz.

7.3 Partnerství – komunikace a zapojení partnerů a veřejnosti v rámci místního akčního plánování

Partnerství se rozumí široká platforma spolupracujících subjektů v oblasti vzdělávání dětí a mládeže do 15 let na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice.

Spolupráce v partnerství probíhá podle principu zapojení veřejnosti.

Realizátor resp. Realizační tým projektu zapojí partnery do vytváření plánu tak, že bude realizovat jednu nebo více z uvedených aktivit:

- pravidelné informování, např. zasíláním informačního materiálu;
- aktivní informování na společných nebo individuálních jednáních;
- konzultování – tj. sběr a vypořádání jejich připomínek, zjišťování jejich postojů a stanovisek k jednotlivým částem vznikajícího MAP a k finálnímu plánu;
- zapojení jejich zástupců do pracovních skupin nebo Řídícího výboru, aby se mohli přímo podílet na vytváření návrhů v MAP.

Partnery/zapojenými subjekty do projektu jsou zástupci následujících cílových skupin procesu akčního plánování:

- ✓ Vedoucí pracovníci škol a školských zařízení
- ✓ Zřizovatelé škol a školských zařízení – obce, města
- ✓ Rodiče dětí a žáků
- ✓ děti a žáci
- ✓ pedagogičtí pracovníci
- ✓ Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže
- ✓ Pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství
- ✓ Pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu
- ✓ Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice
- ✓ Veřejnost

Seznam aktérů v procesu MAP je uveden v samostatné příloze [Seznam aktérů ve vzdělávání dětí a mládeže do 15 let na území SO ORP Prachatice](#) - příloha č. 5. Tato příloha je pravidelně a dle aktuálních potřeb aktualizována, avšak minimálně jednou ročně.

Nástroje komunikace s aktéry MAP:

- ✓ webové stránky žadatele projektu – www.massumavsko.cz, www.mapvzdelavani.cz – na webových stránkách budou uveřejňovány základní informace o projektu, jeho průběhu, materiály z jednání, výstupy k připomínkování, finální výstupy, pozvánky na vzdělávací akce, informace pro členy ŘV, PS, tiskové zprávy
- ✓ webové stránky škol a zřizovatelů – na www budou zveřejňovány finální výstupy MAP, pozvánky na vzdělávací akce MAP, tiskové zprávy

- ✓ informační e-maily – aktérům ve vzdělávání budou rozesílány informační zprávy – výzvy k zapojení do projektu, materiály k připomínkování, pozvánky k účasti na jednáních, vzdělávacích akcích
- ✓ tiskové zprávy ve zpravodajích měst a obcí na www stránkách měst a obcí, tiskové zprávy v regionálních tištěných a internetových denících, příp. placená inzerce
- ✓ dotazníky
- ✓ ankety
- ✓ koordinační schůzky realizačního týmu
- ✓ jednání řídicího výboru
- ✓ jednání pracovní skupiny
- ✓ vzdělávací akce
- ✓ přímé oslovení, osobní jednání
- ✓ propagační materiály, propagační předměty
- ✓ informační cedule o realizaci MAP v prostorách sídla realizátora

8 Přílohy

Příloha č. 1- Přehled MŠ v území

Příloha č. 1: Vyhodnocení dotazníkového šetření MAS v rámci projektu MAP II ORP Prachatice

Příloha č. 3 Přehled ZŠ v území

Příloha č. 4 Přehled ZUŠ v území

Příloha č. 5 – Strategický rámec MAP ORP Prachatice do roku 2025

Příloha č. 6 – Investiční a další priority SR MAP 2021–2027

Příloha č. 7 – Akční plán MAP ORP Prachatice pro rok 2023

Příloha č. 8 – Akční plán MAP ORP Prachatice pro rok 2024

Příloha č. 9 – Akční plán MAP ORP Prachatice pro rok 2025

Příloha č. 10 – Organizační struktura MAP ORP Prachatice

Zpracoval: Realizační tým projektu MAP ve spolupráci s aktéry v oblasti vzdělávání.

Schválil řídící výbor MAP ORP Prachatice hlasováním PER ROLLAM dne

V Malenicích dne

RNDr. Jana Krejsová

.....

Předsedkyně řídícího výboru MAP